

I

(Akty ustawodawcze)

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/2167

z dnia 24 listopada 2021 r.

w sprawie podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów oraz w sprawie zmiany dyrektyw 2008/48/WE i 2014/17/UE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 i 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Opracowanie kompleksowej strategii służącej rozwiązaniu problemu nieobsługiwanych kredytów jest dla Unii priorytetem. Chociaż główna odpowiedzialność za rozwiązanie problemu nieobsługiwanych kredytów spoczywa na instytucjach kredytowych i państwach członkowskich, istnieje jednak również wyraźny unijny wymiar w zmniejszeniu obecnie odnotowywanych wolumenów nieobsługiwanych kredytów, a także w zapobieganiu wszelkiej nadmiernej akumulacji nieobsługiwanych kredytów w przyszłości. Ze względu na wzajemne powiązania między systemami bankowymi i finansowymi w całej Unii, gdzie instytucje kredytowe prowadzą działalność w wielu jurysdykcjach i państwach członkowskich, istnieje znaczący potencjał skutków ubocznych dla państw członkowskich i Unii jako całości, zarówno pod względem wzrostu, jak i stabilności finansowej.
- (2) Zintegrowany system finansowy zwiększy odporność unii gospodarczej i walutowej na wstrząsy poprzez ułatwienie udziału sektora prywatnego w transgranicznym podziale ryzyka, zmniejszając jednocześnie zapotrzebowanie na udział sektora publicznego w podziale ryzyka. Aby osiągnąć te cele, Unia powinna dokończyć budowę unii bankowej oraz dalej rozwijać unię rynków kapitałowych. Rozwiązanie problemu wysokiego wolumenu nieobsługiwanych kredytów i ich możliwej akumulacji w przyszłości ma istotne znaczenie dla wzmocnienia unii bankowej, ponieważ jest to niezbędne do zapewnienia konkurencji w sektorze bankowym, zachowania stabilności finansowej oraz zachęcania do udzielania kredytów w celu tworzenia miejsc pracy i pobudzania wzrostu w Unii.

⁽¹⁾ Dz.U. C 444 z 10.12.2018, s. 15.

⁽²⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 43.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 19 października 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 9 listopada 2021 r.

- (3) W konkluzjach Rady z dnia 11 lipca 2017 r. w sprawie planu działania na rzecz rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie (zwanego dalej „Planem działania”) zwrócono się do różnych instytucji o podjęcie odpowiednich środków w celu dalszego zaradzenia problemom związanym z wysokim wolumenem nieobsługiwanych kredytów w Unii oraz uniknięcia ich możliwej akumulacji w przyszłości. W Planie działania określono kompleksowe podejście, które opiera się na połączeniu uzupełniających się środków z zakresu polityki w czterech obszarach: (i) nadzoru bankowego i regulacji bankowej; (ii) reformy ram restrukturyzacji, niewypłacalności i dochodzenia wierzytelności; (iii) rozwoju wtórnych rynków aktywów zagrożonych; oraz (iv) wspierania restrukturyzacji systemu bankowego. Działanie w tych obszarach należy podjąć na poziomie krajowym, a w stosownych przypadkach na poziomie unijnym. Komisja ogłosiła podobne zamiary w swoim komunikacie z dnia 11 października 2017 r. w sprawie dokończenia budowy unii bankowej, w którym wezwała do przygotowania kompleksowego pakietu służącego rozwiązaniu problemu nieobsługiwanych kredytów w Unii.
- (4) Niniejsza dyrektywa wraz z innymi środkami proponowanymi przez Komisję, a także działania podejmowane przez Europejski Bank Centralny (EBC) w kontekście nadzoru bankowego w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego oraz przez Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Bankowego) (EUNB), ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 ⁽⁴⁾, stworzą dla instytucji kredytowych odpowiednie środowisko do radzenia sobie z nieobsługiwaniem kredytami ujętymi w ich bilansach oraz zmniejszą ryzyko akumulacji nieobsługiwanych kredytów w przyszłości.
- (5) Przy opracowywaniu podejść makroostrożnościowych mających zapobiegać powstawaniu ryzyka systemowego związanego z nieobsługiwaniem kredytami Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego, ustanowiona na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 ⁽⁵⁾, zobowiązana jest do wydawania, w stosownych przypadkach, ostrzeżeń i zaleceń makroostrożnościowych dotyczących rynku wtórnego nieobsługiwanych kredytów.
- (6) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/630 ⁽⁶⁾ wprowadzono do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽⁷⁾ nowe przepisy zobowiązujące instytucje kredytowe do odłożenia wystarczających środków w chwili, w której nowe kredyty stają się nieobsługiwane, co powinno stworzyć odpowiednie zachęty do rozwiązania problemu nieobsługiwanych kredytów na wczesnym etapie oraz zapobiec ich nadmiernej akumulacji. W przypadku gdy kredyty stają się nieobsługiwane, skuteczniejsze mechanizmy egzekwowania w zakresie kredytów zabezpieczonych pozwoliłyby instytucjom kredytowym zastosować kompleksową strategię, aby wyegzekwować należności z tytułu nieobsługiwanych kredytów, z zachowaniem silnych i skutecznych środków ochronnych dla kredytobiorców. Jeżeli wolumen nieobsługiwanych kredytów mimo wszystko stanie się zbyt wysoki, instytucje kredytowe powinny móc sprzedawać je innym operatorom na efektywnych, konkurencyjnych i przejrzystych rynkach wtórnych. Właściwe organy dla instytucji kredytowych zapewniają bankom wytyczne w tym zakresie, opierając się na swoich istniejących już uprawnieniach w odniesieniu do banków, w ramach tzw. filaru 2, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013. W przypadku gdy nieobsługiwane kredyty staną się znaczącym i szeroko zakrojonym problemem, państwa członkowskie mogą ustanowić krajowe spółki zarządzania aktywami lub wprowadzić inne alternatywne środki w ramach obowiązujących obecnie zasad pomocy państwa oraz przepisów dotyczących restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.
- (7) Niniejsza dyrektywa powinna umożliwić instytucjom kredytowym skuteczniejsze radzenie sobie z kredytami, które stają się nieobsługiwane, przez poprawę warunków do sprzedaży kredytu osobom trzecim. Ponadto w sytuacjach, w których instytucje kredytowe zmagają się z dużą akumulacją nieobsługiwanych kredytów oraz z brakiem pracowników lub wiedzy fachowej niezbędnych do ich właściwej obsługi, powinny one mieć możliwość powierzenia wykonywania obsługi tych kredytów wyspecjalizowanemu podmiotowi obsługującemu kredyty albo przeniesienia umowy o kredyt na nabywcę kredytu, który posiada apetyt na ryzyko oraz wiedzę fachową niezbędną do zarządzania takim kredytem.
- (8) Chociaż w niektórych państwach członkowskich w języku potocznym powszechnie używa się pojęć „pożyczka” i „bank”, dalej stosowane będą pojęcia „kredyt” lub „umowy o kredyt” oraz „instytucja kredytowa”. Ponadto niniejsza dyrektywa obejmuje zarówno prawa kredytodawcy wynikające z nieobsługiwanej umowy o kredyt, jak i samą nieobsługiwaną umowę o kredyt.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie unijnego nadzoru makroostrożnościowego nad systemem finansowym i ustanowienia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 1).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/630 z dnia 17 kwietnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do minimalnego pokrycia strat z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych (Dz.U. L 111 z 25.4.2019, s. 4).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

- (9) Niniejsza dyrektywa powinna wspierać rozwój rynków wtórnych nieobsługiwanych kredytów w Unii, usuwając przeszkody i wprowadzając środki ochronne dla przeniesienia nieobsługiwanych kredytów do nabywców kredytów, dokonywanego przez instytucje kredytowe, przy jednoczesnej ochronie praw kredytobiorców. Wszelkie przyjęte środki powinny zharmonizować wymogi dotyczące udzielania zezwoleń dla podmiotów obsługujących kredyty. W niniejszej dyrektywie należy zatem ustanowić ogólnounijne ramy zarówno dla nabywców nieobsługiwanych kredytów, jak i dla podmiotów obsługujących nieobsługiwane umowy o kredyt sporządzone przez instytucje kredytowe, zgodnie z którymi podmioty obsługujące kredyty powinny uzyskać zezwolenie od właściwych organów państw członkowskich oraz podlegać ich nadzorowi.
- (10) Obecnie nabywcy kredytów i podmioty obsługujące kredyty nie mogą czerpać korzyści płynących z rynku wewnętrznego ze względu na przeszkody wynikające z rozbieżnych systemów krajowych przy braku specjalnego i spójnego systemu regulacji i nadzoru. Obecnie nie ma żadnych wspólnych unijnych norm, które regulowałyby działalność podmiotów obsługujących kredyty. Brak jest w szczególności wspólnych norm regulujących windykację należności. Państwa członkowskie mają bardzo różne przepisy dotyczące tego, w jaki sposób nabywcy kredytów mogą nabywać umowy o kredyt od instytucji kredytowych. Nabywcy kredytów nabywający kredyty udzielane przez instytucje kredytowe w niektórych państwach członkowskich nie podlegają regulacjom, podczas gdy w innych mogą podlegać różnym wymogom, niekiedy odpowiadającym wymogowi uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności jako instytucja kredytowa. Te różnice między wymogami regulacyjnymi spowodowały znaczne przeszkody w zgodnym z prawem transgranicznym nabywaniu kredytów w Unii, głównie poprzez zwiększenie kosztów związanych z przestrzeganiem przepisów, w przypadku zamiaru zakupu portfeli kredytowych. W rezultacie nabywcy kredytów prowadzą działalność w ograniczonej liczbie państw członkowskich, co poskutkowało słabą konkurencją na rynku wewnętrznym, ponieważ liczba zainteresowanych nabywców kredytów pozostaje niska. Doprowadziło to z kolei do nieefektywnego rynku wtórnego nieobsługiwanych kredytów. Ponadto mające zasadniczo krajowy charakter rynki nieobsługiwanych kredytów mają tendencję do utrzymywania niewielkiego wolumenu.
- (11) Ograniczony udział nabywców kredytów prowadzi do małego popytu, słabej konkurencji i niskich cen kupna portfeli umów o kredyt na rynkach wtórnych, co zniechęca instytucje kredytowe do sprzedawania nieobsługiwanych umów o kredyt. W związku z tym istnieje wyraźny unijny wymiar rozwoju rynków kredytów udzielanych przez instytucje kredytowe i sprzedawanych nabywcom kredytów. Z jednej strony instytucje kredytowe powinny mieć możliwość sprzedaży nieobsługiwanych umów o kredyt w skali całej Unii na efektywnych, konkurencyjnych i przejrzystych rynkach wtórnych. Z drugiej strony dokończenie budowy unii bankowej i unii rynków kapitałowych wymaga podjęcia działań w celu zapobieżenia akumulacji nieobsługiwanych umów o kredyt w bilansach instytucji kredytowych, tak aby instytucje te mogły nadal pełnić swoją rolę polegającą na finansowaniu gospodarki. W związku z tym, niniejsza dyrektywa obejmuje nabywców kredytów działających w ramach prowadzonej przez nich działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej gdy nabywają oni umowę o kredyt, wyłącznie w przypadku, gdy ta umowa kredytowa jest nieobsługiwaną umową o kredyt.
- (12) Nieobsługiwany kredyt udzielony pierwotnie przez instytucję kredytową może zmienić się w obsługiwany kredyt w trakcie jego obsługi. W takim przypadku podmioty obsługujące kredyty powinny mieć możliwość dalszego prowadzenia swojej działalności na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności, jako podmioty obsługujące kredyty zgodnie z niniejszą dyrektywą.
- (13) Niektóre państwa członkowskie regulują działalność w zakresie obsługi kredytów, ale w różnym stopniu. Po pierwsze, tylko niektóre państwa członkowskie regulują tę działalność, a te, które to robią, bardzo odmiennie ją definiują. Zwiększone koszty związane z przestrzeganiem przepisów stanowią przeszkodę w opracowaniu strategii ekspansji w drodze utworzenia dodatkowego przedsiębiorstwa lub transgranicznego świadczenia usług. Po drugie, znaczna część państw członkowskich wymaga zezwoleń na niektóre działania podejmowane przez te podmioty obsługujące kredyty. W ramach tych zezwoleń nakłada się różne wymogi i nie przewiduje się możliwości zwiększania skali działalności transgranicznej. To także stanowi przeszkodę w świadczeniu usług transgranicznych. Ponadto w niektórych przypadkach prawo wymaga założenia przedsiębiorstwa lokalnego, co utrudnia korzystanie ze swobody świadczenia usług transgranicznych.
- (14) Podczas gdy podmioty obsługujące kredyty mogą świadczyć swoje usługi instytucjom kredytowym i nabywcom kredytów niebędącym instytucjami kredytowymi, konkurencyjny i zintegrowany rynek dla podmiotów obsługujących kredyty jest powiązany z rozwojem konkurencyjnego i zintegrowanego rynku dla nabywców kredytów. Nabywcy kredytów często decydują się na powierzenie wykonywania działalności w zakresie obsługi kredytów innym podmiotom, ponieważ nie mają zdolności do samodzielnej obsługi kredytu, i w związku z tym mogą być niechętnie nastawieni do nabywania kredytów od instytucji kredytowych, jeżeli nie mogą powierzyć wykonywania określonych usług.
- (15) Brak presji konkurencyjnej na rynku zakupu kredytów oraz i działalności w zakresie obsługi kredytów powoduje, że podmioty obsługujące kredyty obciążają nabywców kredytów wysokimi opłatami za swoje usługi oraz prowadzi do niskich cen na wtórnych rynkach kredytów. Zmniejsza to zachęty dla instytucji kredytowych do zmniejszenia ujętych w ich bilansach wolumenów nieobsługiwanych kredytów.

- (16) W związku z tym konieczne jest podjęcie działań na poziomie Unii w celu uregulowania pozycji nabywców kredytów i podmiotów obsługujących kredyty w odniesieniu do nieobsługiwanych kredytów pierwotnie udzielonych przez instytucje kredytowe. Niniejsza dyrektywa pozostaje jednak bez uszczerbku dla przepisów prawa unijnego i krajowego regulujących udzielanie kredytów, w tym w przypadkach, w których można uznać, że podmioty obsługujące kredyty prowadzą pośrednictwo kredytowe. Niniejsza dyrektywa pozostaje również bez uszczerbku dla przepisów krajowych, które nakładają na nabywcę kredytów lub podmiot obsługujący kredyty dodatkowe wymogi w zakresie renegeacji warunków umowy o kredyt.
- (17) Państwa członkowskie mogą regulować działalność w zakresie obsługi kredytów nieobjętą niniejszą dyrektywą, taką jak usługi oferowane w przypadku umów o kredyt sporządzonych przez instytucje niekredytowe lub działalność w zakresie obsługi kredytów prowadzoną przez osoby fizyczne, w tym przez nakładanie wymogów równoważnych z wymogami przewidzianymi w niniejszej dyrektywie. Podmioty te i osoby fizyczne nie mogłyby jednak korzystać z paszportowania tego rodzaju usługi w innych państwach członkowskich.
- (18) Niniejsza dyrektywa nie powinna wpływać na ograniczenia przewidziane w prawie krajowym w zakresie przenoszenia praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub przenoszenia samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, która nie została rozwiązana zgodnie z krajowym prawem cywilnym, skutkiem czego wszystkie zobowiązania z tytułu umowy o kredyt stają się natychmiast należne, w przypadku gdy jest to wymagane w celu przeniesienia na podmiot spoza systemu bankowego. W związku z tym nabywanie nieobsługiwanych umów o kredyt, które nie są przeterminowane, są przeterminowane o mniej niż 90 dni lub nie zostały rozwiązane zgodnie z krajowym prawem cywilnym przez nieregulowanych kredytodawców, w niektórych państwach członkowskich z uwagi na przepisy krajowe pozostanie ograniczone. Państwa członkowskie mogą regulować przenoszenie nieobsługiwanych umów o kredyt, w tym przez nakładanie wymogów równoważnych z wymogami przewidzianymi w niniejszej dyrektywie.
- (19) Niniejsza dyrektywa nie powinna wpływać na prawo Unii dotyczące współpracy sądowej w sprawach cywilnych, w szczególności na przepisy w zakresie prawa właściwego dla zobowiązań umownych i przepisy w zakresie jurysdykcji, w tym na stosowanie tych aktów i przepisów w indywidualnych przypadkach zgodnie z rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008⁽⁸⁾ i (UE) nr 1215/2012⁽⁹⁾. Wszyscy kredytodawcy oraz wszelkie reprezentujące ich osoby zobowiązane są do przestrzegania prawa Unii w kontaktach z konsumentami i organami krajowymi, aby zapewnić ochronę praw konsumentów.
- (20) Podmioty obsługujące kredyty i nabywcy kredytów powinni zawsze działać w dobrej wierze, sprawiedliwie traktować kredytobiorców oraz szanować ich prywatność. Nie powinni nękać kredytobiorców ani udzielać im wprowadzających w błąd informacji. Przed pierwszą windykacją długu oraz na każde żądanie kredytobiorców powinni oni udzielić kredytobiorcom informacji dotyczących między innymi dokonanego przeniesienia, danych identyfikacyjnych i kontaktowych nabywcy kredytu i podmiotu obsługującego kredyty, jeżeli taki został wyznaczony, a także informacji na temat kwot należnych od kredytobiorcy oraz oświadczenie, że wszystkie odpowiednie przepisy prawa unijnego i krajowego nadal mają zastosowanie.
- (21) Ponadto niniejsza dyrektywa nie ogranicza zakresu stosowania unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumentów a – w zakresie, w jakim nabywcy kredytów są kwalifikowani jako kredytodawcy zgodnie z dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE⁽¹⁰⁾ i 2014/17/UE⁽¹¹⁾ – powinni oni podlegać szczególnym obowiązkom określonym odpowiednio w art. 20 dyrektywy 2008/48/WE oraz w art. 35 dyrektywy 2014/17/UE. Niniejsza dyrektywa pozostaje również bez uszczerbku dla ochrony konsumentów zagwarantowanej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/29/WE⁽¹²⁾, która zakazuje nieuczciwych praktyk handlowych, w tym praktyk stosowanych podczas egzekwowania umowy, w przypadku gdy konsument jest wprowadzany w błąd co do jego praw lub

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych („Rzym I”) (Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywę 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34).

⁽¹²⁾ Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniająca dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”) (Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22).

obowiązków, lub jest poddawany nękanii, przymusowi lub bezprawnemu naciskowi, w tym pod względem czasu, miejsca, charakteru lub uporczywości działań egzekucyjnych, stosowania gróźb lub obraźliwych sformułowań lub zachowań, czy też groźenia podjęciem jakichkolwiek działań niezgodnych z prawem.

- (22) Art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej zapewnia prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd oraz możliwość korzystania z porady prawnej, obrony i reprezentacji przez prawnika. Może to mieć szczególne znaczenie dla pełnego i kompletnego zrozumienia wszystkich poruszanych kwestii i argumentów prawnych oraz dla zapewnienia kompleksowego przygotowania zastępstwa procesowego w sprawie będącej przedmiotem sporu. Kredytobiorcy, którzy nie posiadają wystarczających środków, powinni mieć możliwość skorzystania z pomocy prawnej, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz na warunkach określonych w mających zastosowanie przepisach krajowych.
- (23) Unijne instytucje kredytowe podejmują działalność w zakresie obsługi kredytów w ramach swojej zwykłej działalności. Mają one takie same obowiązki zarówno w odniesieniu do umów o kredyt, które same sporządziły, jak i w odniesieniu do tych, które nabyły od innej instytucji kredytowej. Ponieważ podlegają one już regulacjom i nadzorowi, stosowanie niniejszej dyrektywy do ich działalności w zakresie obsługi kredytów lub nabywania kredytów oznaczałoby niepotrzebne powielanie kosztów zezwoleń i kosztów związanych z przestrzeganiem przepisów, a zatem nie są one objęte niniejszą dyrektywą. Niniejsza dyrektywa nie obejmuje też powierzania wykonywania czynności w zakresie obsługi kredytów stosowanego przez instytucje kredytowe na rzecz podmiotów obsługujących kredyty lub innych stron trzecich – zarówno w przypadku obsługiwanych, jak i nieobsługiwanych umów o kredyt – ponieważ instytucje kredytowe są już zobowiązane przestrzegać mających zastosowanie przepisów dotyczących powierzania wykonywania. Ponadto kredytodawcy, którzy nie są instytucjami kredytowymi, lecz mimo to podlegają nadzorowi ze strony właściwego organu państwa członkowskiego zgodnie z dyrektywą 2008/48/WE lub dyrektywą 2014/17/UE oraz podejmują działalność w zakresie obsługi kredytów udzielonych konsumentom w ramach swojej zwykłej działalności, nie są objęci niniejszą dyrektywą, gdy prowadzą w tym państwie członkowskim działalność w zakresie obsługi kredytów. Dodatkowo zakresem niniejszej dyrektywy nie powinni być też objęci zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, spółki zarządzające i spółki inwestycyjne (pod warunkiem że spółka inwestycyjna nie wyznaczyła spółki zarządzającej), które uzyskały zezwolenie lub zostały zarejestrowane na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE⁽¹³⁾ lub dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE⁽¹⁴⁾. Istnieją ponadto zawody, które w ramach swojej działalności zawodowej podejmują działalność pomocniczą podobną do działalności w zakresie obsługi kredytu, a mianowicie notariusze, prawnicy i komornicy, którzy prowadzą swoją działalność zawodową zgodnie z prawem krajowym oraz zajmują się egzekwowaniem wiążących środków, a zatem państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyłączenia tych zawodów ze stosowania niniejszej dyrektywy.
- (24) W celu umożliwienia istniejącym nabywcom kredytów i podmiotom obsługującym kredyty dostosowania się do wymogów przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę, a w szczególności w celu umożliwienia podmiotom obsługującym kredyty uzyskania zezwolenia, niniejsza dyrektywa pozwala podmiotom, które zgodnie z prawem krajowym prowadzą obecnie działalność w zakresie obsługi kredytów, na dalsze ich prowadzenie w swoim macierzystym państwie członkowskim przez sześć miesięcy po terminie transpozycji niniejszej dyrektywy. Po upływie tego sześciomiesięcznego okresu na rynku dozwolone powinno być działanie jedynie tych podmiotów obsługujących kredyty, które uzyskały zezwolenie na mocy przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę.
- (25) Państwa członkowskie, które posiadają już przepisy równoważne z przepisami niniejszej dyrektywy dotyczącymi działalności w zakresie obsługi kredytów lub bardziej od nich rygorystyczne, powinny móc przewidzieć w przepisach krajowych transponujących niniejszą dyrektywę możliwość automatycznego uznania istniejących podmiotów prowadzących działalność w zakresie obsługi kredytów za posiadające zezwolenie podmioty obsługujące kredyty.
- (26) Udzielanie zezwolenia podmiotowi obsługującemu kredyty na prowadzenie działalności w zakresie obsługi kredytów w całej Unii powinno podlegać jednolitemu i zharmonizowanemu zbiorowi warunków, które powinny być w proporcjonalny sposób stosowane przez właściwe organy.

⁽¹³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1).

- (27) Aby uniknąć zmniejszenia ochrony kredytobiorcy, a także promować zaufanie, warunki przyznawania i utrzymywania zezwolenia na prowadzenie działalności jako podmiot obsługujący kredyty powinny zapewniać, aby podmioty obsługujące kredyty, osoby posiadające znaczny pakiet akcji w podmiocie obsługującym kredyty oraz osoby będące członkami jego zarządu lub organu wykonawczego, nie były notowane w rejestrach policyjnych w związku z, między innymi, przestępstwami przeciwko mieniu, przestępstwami związanymi z działalnością finansową, praniem pieniędzy i nadużyciami finansowymi lub przestępstwami przeciwko integralności cielesnej oraz nie były przedmiotem postępowania upadłościowego ani nie została ogłoszona ich upadłość w przeszłości, chyba że przywrócono im odpowiednie prawa zgodnie z prawem krajowym. Spełnienie wymogu, zgodnie z którym członkowie zarządu lub organu wykonawczego podmiotu obsługującego kredyty wykazują się przejrzystością, otwartością i gotowością do współpracy w swoich dotychczasowych kontaktach gospodarczych z organami nadzorczymi i regulacyjnymi, należy oceniać w oparciu o informacje dostępne właściwym organom lub znane im w chwili udzielania zezwolenia. Jeżeli nie są dostępne żadne informacje, nie ma wiedzy o jakichkolwiek informacjach lub nie było w przeszłości interakcji z organami nadzoru i regulacyjnymi w tym czasie, wymóg uważa się wówczas za spełniony.
- (28) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby organ zarządzający podmiotu obsługującego kredyty, jako całość, posiadał odpowiednią wiedzę i doświadczenie w zakresie kompetentnego i odpowiedzialnego prowadzenia działalności, stosownie do rodzaju działalności, jaka ma być prowadzona. Określenie wymogów dotyczących dobrej reputacji oraz odpowiedniej wiedzy i doświadczenia należy do każdego z państw członkowskich, lecz nie powinno to przeszkadzać w swobodnym przepływie posiadających zezwolenie podmiotów obsługujących kredyty w Unii. EUNB powinien opracować w tym celu wytyczne, aby zmniejszyć ryzyko różniących się interpretacji wymogów dotyczących odpowiedniej wiedzy i wykształcenia. Ponadto w celu zapewnienia zgodności z zasadami ochrony dłużnika, a także z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, należy ustanowić – a następnie nadzorować – odpowiednie zasady zarządzania i mechanizmy kontroli wewnętrznej, a także odpowiednie procedury dla dokumentowania i rozpatrywania skarg. Dodatkowo podmioty obsługujące kredyty powinny wprowadzić odpowiednie procedury przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w przypadku gdy przepisy krajowe transponujące dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849⁽¹⁵⁾ wyznaczają podmioty obsługujące kredyty jako podmioty zobowiązane do celu zapobiegania i przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Ponadto podmioty obsługujące kredyty powinny być zobowiązane do uczciwego działania, z należyтым uwzględnieniem sytuacji finansowej kredytobiorców. W przypadku, gdy na poziomie krajowym dostępne są usługi doradztwa w zakresie zadłużenia ułatwiające spłatę zadłużenia, podmioty obsługujące kredyty powinny rozważyć skierowanie kredytobiorców do podmiotów świadczących takie usługi.
- (29) Państwa członkowskie powinny określić w prawie krajowym transponującym niniejszą dyrektywę, czy na ich terytorium dozwolone jest przyjmowanie i przechowywanie środków finansowych od kredytobiorców podczas prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów. W przypadkach gdy przyjmowanie i przechowywanie środków finansowych od kredytobiorców jest dozwolone w danym państwie członkowskim, a podmioty obsługujące kredyty zamierzają to robić w ramach swojego modelu biznesowego, do tych podmiotów obsługujących kredyty powinny mieć zastosowanie dodatkowe wymogi w celu przeciwdziałania ryzyku, które może wystąpić w przypadkach niewypłacalności, a mianowicie rozdzielaniu rachunków i środków finansowych, a także w przypadkach uwolnienia się od odpowiedzialności przez kredytobiorcę. W przypadku gdy macierzyste państwo członkowskie podmiotu obsługującego kredyty zabrania podmiotom obsługującym kredyty przyjmowania i przechowywania środków finansowych od kredytobiorców, podmiot obsługujący kredyty nie może tego robić ani w macierzystym państwie członkowskim, ani w przyjmującym państwie członkowskim, nawet jeżeli przyjmujące państwo członkowskie zezwala na przyjmowanie i przechowywanie środków finansowych, właśnie dlatego, że podmiot obsługujący kredyty nie otrzymał zezwolenia w tym celu od macierzystego państwa członkowskiego. Natomiast w przypadku gdy macierzyste państwo członkowskie zezwala podmiotom obsługującym kredyty na przyjmowanie i przechowywanie środków finansowych od kredytobiorców oraz przewiduje w swoim prawie krajowym odpowiednie wymogi, podmiot obsługujący kredyty powinien mieć możliwość przyjmowania i przechowywania środków finansowych od kredytobiorców w swoim macierzystym państwie członkowskim, a także w każdym przyjmującym państwie członkowskim, które również zezwala na przyjmowanie i przechowywanie środków finansowych od kredytobiorców.
- (30) W celu uniknięcia długotrwałych procedur i niepewności niezbędne jest określenie wymogów dotyczących informacji, które muszą przedłożyć wnioskujący o zezwolenie na prowadzenie działalności jako podmiot obsługujący kredyty, a także rozsądnych terminów na wydanie zezwolenia oraz okoliczności uzasadniających cofnięcie zezwolenia. W przypadku gdy właściwe organy cofają zezwolenie udzielone podmiotowi obsługującemu kredyty, który prowadzi działalność w zakresie obsługi kredytów w innych państwach członkowskich, należy poinformować właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego, a także państwa członkowskiego, w którym kredyt został udzielony, w przypadku gdy jest to państwo członkowskie inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie. Podobnie w macierzystym państwie członkowskim i przyjmującym państwie członkowskim należy ustanowić aktualny rejestr publiczny lub wykaz oraz udostępniać je publicznie na stronach internetowych właściwych organów, aby zapewnić przejrzystość w odniesieniu do liczby i tożsamości posiadających zezwolenie podmiotów obsługujących kredyty.

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

- (31) Stosunek umowny między podmiotem obsługującym kredyty a nabywcą kredytu oraz obowiązki podmiotu obsługującego kredyty wobec nabywcy kredytu nie powinny ulegać zmianie w wyniku powierzenia wykonywania działalności w zakresie świadczenia usług w zakresie obsługi kredytów na rzecz dostawców usług obsługi kredytów. Podmioty obsługujące kredyty powinny być odpowiedzialne za zapewnienie, aby powierzenie wykonywania ich działalności w zakresie obsługi kredytów dostawcom usług obsługi kredytów nie powodowało nadmiernego ryzyka operacyjnego ani nie prowadziło do nieprzestrzegania przez dostawcę usług obsługi kredytów jakichkolwiek unijnych lub krajowych wymogów prawnych, ani nie prowadziło do ograniczenia zdolności organu nadzoru regulacyjnego do wykonywania jego obowiązków i ochrony praw kredytobiorcy.
- (32) Gdy nabywca kredytu powierza zarządzanie i egzekwowanie umowy o kredyt podmiotowi obsługującemu kredyty, nabywca kredytu przekazuje swoje prawa i obowiązki, a także bezpośredni kontakt z kredytobiorcą podmiotowi obsługującemu kredyty, ponosząc jednocześnie w dalszym ciągu ostateczną odpowiedzialność. W związku z tym stosunek między nabywcą kredytu a podmiotem obsługującym kredyty powinien zostać jasno określony w pisemnej umowie o obsługę kredytów, a właściwe organy powinny mieć możliwość sprawdzenia, w jaki sposób taki stosunek został ustalony. Ponadto podmioty obsługujące kredyty powinny działać uczciwie i z należyтым uwzględnieniem sytuacji finansowej kredytobiorców. W zakresie, w jakim nabywca kredytu sam nie obsługuje umów o kredyt, jakie nabył, państwa członkowskie powinny móc przewidzieć, że podmiot obsługujący kredyty i nabywca kredytu są zobowiązani do uzgodnienia w umowie o obsługę kredytów, że podmiot obsługujący kredyty powiadomi nabywcę kredytu przed powierzeniem wykonywania działalności w zakresie obsługi kredytów.
- (33) Aby zapewnić prawo podmiotu obsługującego kredyty do prowadzenia działalności transgranicznej oraz przewidzieć nadzór nad nimi, w niniejszej dyrektywie ustanawia się procedurę wykonywania prawa posiadającego zezwolenie podmiotu obsługującego kredyty do prowadzenia działalności transgranicznej. Komunikacja między właściwymi organami macierzystego państwa członkowskiego i przyjmującego państwa członkowskiego oraz z podmiotem obsługującym kredyty powinna przebiegać z zachowaniem rozsądnych terminów. Właściwe organy państwa członkowskiego, w którym kredyt został udzielony, również powinny otrzymywać informacje na temat działalności transgranicznej od właściwych organów macierzystego państwa członkowskiego.
- (34) Podmiot obsługujący kredyty prowadzący działalność w przyjmującym państwie członkowskim powinien podlegać ograniczeniom i wymogom ustanowionym w prawie krajowym tego przyjmującego państwa członkowskiego zgodnie z niniejszą dyrektywą, w tym – w stosownych przypadkach – zakazowi przyjmowania i przechowywania środków finansowych od kredytobiorców, które to ograniczenia i wymogi nie są związane z innymi wymogami dotyczącymi zezwoleń dla podmiotów obsługujących kredyty. Jeżeli na mocy przepisów krajowych przyjmującego państwa członkowskiego transponujących niniejszą dyrektywę nałożone są dodatkowe wymogi dotyczące zezwolenia na prowadzenie działalności jako podmiot obsługujący kredyty, takie dodatkowe wymogi nie powinny mieć zastosowania do podmiotów obsługujących kredyty, które prowadzą transgraniczną działalność w zakresie obsługi kredytów w tym przyjmującym państwie członkowskim.
- (35) W celu zapewnienia skutecznego i efektywnego nadzoru nad podmiotami obsługującymi kredyty na poziomie transgranicznym należy utworzyć specjalne ramy na potrzeby współpracy między właściwymi organami macierzystego państwa członkowskiego i przyjmującego państwa członkowskiego oraz – w stosownych przypadkach – właściwymi organami państwa członkowskiego, w którym kredyt został udzielony. Ramy te powinny umożliwiać wymianę informacji, zapewniając jednocześnie ich poufność, zachowanie tajemnicy zawodowej, ochronę praw indywidualnych i handlowych, kontrole na miejscu i kontrole poza siedzibą podmiotu kontrolowanego, udzielanie wsparcia a także powiadamianie o wynikach kontroli i inspekcji oraz o wszelkich zastosowanych środkach.
- (36) Istotnym warunkiem koniecznym do podjęcia działalności przez nabywców kredytów i podmioty obsługujące kredyty powinno być posiadanie przez nich możliwości dostępu do wszystkich istotnych informacji, w związku z czym państwa członkowskie powinny zapewnić taką możliwość, nie naruszając jednocześnie unijnych i krajowych przepisów dotyczących ochrony danych. W tym kontekście istotne jest, aby instytucje kredytowe przekazywały potencjalnym nabywcom kredytów szczegółowe informacje, które umożliwią im samodzielne oszacowanie wartości praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt. Instytucje kredytowe powinny przekazywać te informacje tylko raz w trakcie tego procesu – na etapie początkowym albo na kolejnych etapach – jednakże w każdym przypadku przed zawarciem umowy o przeniesienie. Ten obowiązek przekazania informacji jest konieczny i uzasadniony, aby potencjalni nabywcy kredytu mogli dokonywać świadomych wyborów przed zawarciem transakcji, a zatem udostępnianie przez instytucje kredytowe danych osobowych kredytobiorców potencjalnym nabywcom kredytu jest uzasadnione. Takie informacje powinny być ściśle ograniczone do tego, co jest niezbędne, aby umożliwić potencjalnym nabywcom kredytów oszacowanie wartości praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt oraz prawdopodobieństwa odzyskania wartości tej umowy. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby przekazywanie informacji potencjalnym nabywcom kredytów oraz ich późniejsze wykorzystywanie były zgodne z odpowiednimi unijnymi ramami ochrony danych.

- (37) W przypadku gdy instytucja kredytowa przenosi nieobsługiwane umowy o kredyt, powinna być ona zobowiązana do poinformowania – dwa razy w roku – swojego właściwego organu oraz właściwych organów przyjmującego państwa członkowskiego co najmniej o zagregowanym saldzie należności przeniesionych portfeli kredytowych, a także o liczbie i wielkości zawartych w nim kredytów oraz o tym, czy przeniesienie uwzględnia umowy o kredyt zawarte z konsumentami. W odniesieniu do każdego portfela kredytowego przeniesionego w drodze pojedynczej transakcji przekazane informacje powinny obejmować identyfikator podmiotu prawnego (LEI) nabywcy kredytu lub w stosownych przypadkach jego przedstawiciela, lub – w przypadku braku takiego identyfikatora – tożsamość i adres nabywcy kredytu, a także, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela w Unii. Właściwe organy powinny mieć możliwość żądania, aby informacje te były przekazywane co kwartał, w każdym przypadku, gdy uznają to za konieczne, w tym ze względu na dużą liczbę transakcji w okresie kryzysu. Właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego powinny być zobowiązane do przekazania otrzymanych informacji organom właściwym do sprawowania nadzoru nad nabywcą kredytu. Takie wymogi w zakresie przejrzystości umożliwiają zharmonizowane i skuteczne monitorowanie przeniesienia umów o kredyt w Unii. Aby zapewnić zgodność z zasadą proporcjonalności, właściwe organy powinny – w celu uniknięcia powielania działań – uwzględnić informacje, do których uzyskały już dostęp w inny sposób, w szczególności informacje dotyczące instytucji kredytowych. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby odpowiedzialność za spełnienie wymogów powiadamiania właściwych organów o portfelu kredytowym po przeniesieniu takiego portfela do nabywcy kredytu spoczywała na podmiocie obsługującym kredyty.
- (38) W Planie działania uznano, że infrastruktura instytucji kredytowych w zakresie danych zostałaby wzmocniona przez ujednoczenie i ustandaryzowanie danych dotyczących nieobsługiwanych umów o kredyt. EUNB opracował formularze dotyczące danych, obejmujące informacje na temat ekspozycji kredytowych w portfelu bankowym oraz umożliwiające potencjalnym nabywcom oszacowanie wartości umów o kredyt i przeprowadzenie ich analizy *due diligence*. Z jednej strony, stosowanie takich formularzy w odniesieniu do umów o kredyt zmniejszyłoby asymetrię informacyjną między potencjalnymi nabywcami a sprzedającymi umowy o kredyt i tym samym przyczyniłoby się do rozwoju funkcjonujących rynków wtórnych w Unii. Z drugiej jednak strony, w przypadku gdy takie formularze dotyczące danych są zbyt szczegółowe, mogą powodować nadmierne obciążenie instytucji kredytowych, nie przynosząc jakichkolwiek istotnych korzyści z informacyjnego punktu widzenia. EUNB powinien zatem dokonać przeglądu formularzy dotyczących danych z myślą o dalszym rozwijaniu ich w formie wykonawczych standardów technicznych dla instytucji kredytowych. Instytucje kredytowe powinny być zobowiązane do stosowania formularzy dotyczących danych w odniesieniu do przeniesień nieobsługiwanych umów o kredyt, w tym przeniesień do innych instytucji kredytowych. Obowiązek ten powinien mieć zastosowanie wyłącznie do przeniesień nieobsługiwanych umów o kredyt i nie obejmuje złożonych transakcji, w których nieobsługiwane umowy o kredyt stanowią część takiej transakcji, w tym sprzedaży oddziałów, sprzedaży linii biznesowych lub sprzedaży portfeli klientów, które nie są ograniczone do nieobsługiwanych umów o kredyt, oraz przeniesień stanowiących część bieżącej restrukturyzacji sprzedającej instytucji kredytowej w ramach postępowania upadłościowego, naprawczego lub likwidacyjnego. Aby zachować zgodność z zasadą proporcjonalności, te wymogi informacyjne powinny być stosowane do instytucji kredytowych w sposób proporcjonalny, z uwzględnieniem rodzaju i wielkości kredytów. Jednocześnie zakres obowiązku stosowania przez instytucje kredytowe formularzy dotyczących danych powinien uwzględniać datę zawarcia nieobsługiwanych umów o kredyt. Inni sprzedawcy umów o kredyt powinni mieć możliwość stosowania tych standardów, aby ułatwić wycenę sprzedawanych umów o kredyt. Ponadto w przypadku transakcji sekurytyzacji, gdy przewidziane są obowiązkowe formularze dotyczące przejrzystości, należy unikać wszelkiej podwójnej sprawozdawczości w związku z niniejszą dyrektywą.
- (39) Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, opracowanych przez EUNB, w celu określenia formularzy, które mają być stosowane przez instytucje kredytowe do przekazywania informacji wymaganych na mocy niniejszej dyrektywy. Komisja powinna przyjmować te wykonawcze standardy techniczne w drodze aktów wykonawczych zgodnie z art. 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.
- (40) Nabywcy kredytu nie tworzą nowego kredytu, lecz zamiast tego, jak przewidziano w niniejszej dyrektywie, nabywają wyłącznie istniejące nieobsługiwane umowy o kredyt na własne ryzyko, w związku z czym ich działanie nie wzbudza obaw związanych z zasadami ostrożnościowymi, a ich ewentualny wpływ na ryzyko systemowe jest marginalny. Nie ma zatem powodów, aby wobec nabywców kredytów stosować wymóg ubiegania się o zezwolenie, natomiast ważne jest, aby nadal miały zastosowanie unijne i krajowe przepisy dotyczące ochrony konsumentów, a kredytobiorcy nadal przysługiwały prawa wynikające z pierwotnej umowy o kredyt.
- (41) Udział nabywców kredytów z państw trzecich mógłby utrudniać kredytobiorcom z Unii powoływanie się na prawa przysługujące im na mocy prawa Unii, a organom krajowym – nadzorowanie egzekwowania nieobsługiwanych umów o kredyt. Ponadto instytucje kredytowe mogłyby być niechętne przeniesieniu takich nieobsługiwanych umów o kredyt na nabywców kredytów z państw trzecich ze względu na wiążące się z tym ryzyko utraty reputacji. W zakresie, w jakim przedstawiciel pochodzący z państwa trzeciego nabywcy kredytów udzielonych osobom fizycznym, w tym konsumentom i pracownikom niezależnym, lub kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorstwom

oraz małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) nie jest instytucją kredytową lub jest instytucją niekredytową nadzorowaną przez właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z dyrektywą 2008/48/WE lub dyrektywą 2014/17/UE, lub podmiotem obsługującym kredyty posiadającym zezwolenie w Unii, przedstawiciel ten powinien wyznaczyć taki podmiot, aby zapewnić zachowanie tych samych standardów praw kredytobiorców po przeniesieniu nieobsługiwanej umowy o kredyt.

- (42) Ponadto aby lepiej zapewnić zachowanie tych samych standardów praw konsumentów po przeniesieniu nieobsługiwanej umowy o kredyt, nabywca kredytu mający miejsce zamieszkania, lub siedzibę statutową, lub – w przypadku gdy na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej – główne biuro w Unii, powinien być również zobowiązany do wyznaczenia instytucji kredytowej lub instytucji niekredytowej nadzorowanej przez właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z dyrektywą 2008/48/WE lub dyrektywą 2014/17/UE, lub podmiotu obsługującego kredyty, do prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów w odniesieniu do nieobsługiwanych umów o kredyt zawartych z konsumentami.
- (43) Przyjmujące państwa członkowskie powinny mieć możliwość rozszerzenia obowiązku wyznaczenia podmiotu obsługującego kredyty w odniesieniu do innych umów o kredyt. W przypadkach gdy przeniesienie portfela kredytowego obejmuje zarówno umowy o kredyt zawarte z konsumentami, innymi osobami fizycznymi lub MŚP, w odniesieniu do których wymagane jest wyznaczenie instytucji kredytowej lub instytucji niekredytowej nadzorowanej przez właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z dyrektywą 2008/48/WE lub dyrektywą 2014/17/UE, lub podmiotu obsługującego kredyty, oraz obejmuje jednocześnie inne umowy o kredyt, w odniesieniu do których takie wyznaczenie nie jest wymagane, nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel powinien spełnić obowiązek wyznaczenia w odniesieniu do umów o kredyt zawartych z konsumentami, innymi osobami fizycznymi lub MŚP. Podmiot obsługujący kredyty oraz nabywca kredytu powinni przestrzegać mającego zastosowanie prawa unijnego i krajowego, a organom krajowym w poszczególnych państwach członkowskich należy nadać uprawnienia niezbędne do skutecznego nadzoru działalności prowadzonej przez takie podmioty.
- (44) W przypadku gdy nabywca kredytu lub jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z niniejszą dyrektywą zobowiązany jest do wyznaczenia podmiotu obsługującego kredyty, lub instytucji kredytowej lub instytucji niekredytowej nadzorowanej przez właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z dyrektywą 2008/48/WE lub dyrektywą 2014/17/UE, oraz podejmuje decyzję o samodzielnym zarządzaniu prawami i obowiązkami związanymi z prawami kredytodawcy wynikającymi z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub z samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, uznaje się, że nabywca kredytu, lub jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z niniejszą dyrektywą, jest podmiotem obsługującym kredyty, a zatem powinien uzyskać zezwolenie na mocy niniejszej dyrektywy.
- (45) Nabywcy kredytów korzystający z usług świadczonych przez podmioty obsługujące kredyty, lub instytucje kredytowe lub instytucje niekredytowe nadzorowane przez właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z dyrektywą 2008/48/WE lub dyrektywą 2014/17/UE, powinni poinformować o tym właściwe organy swojego macierzystego państwa członkowskiego, aby umożliwić odpowiednim właściwym organom wykonywanie ich uprawnień nadzorczych nad postępowaniem podmiotu obsługującego kredyt, lub instytucji kredytowej lub instytucji niekredytowej nadzorowanej przez właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z dyrektywą 2008/48/WE lub dyrektywą 2014/17/UE, względem kredytobiorcy. Nabywcy kredytów powinni również w odpowiednim czasie poinformować właściwe organy, których nadzorowi podlegają, jeżeli zaangażują inny podmiot obsługujący kredyty, instytucję kredytową lub instytucję niekredytową nadzorowaną przez właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z dyrektywą 2008/48/WE lub dyrektywą 2014/17/UE.
- (46) Nabywcy kredytów, którzy bezpośrednio egzekwują nabytą umowę o kredyt, powinni przestrzegać w tym zakresie prawa właściwego dla umowy o kredyt, w tym przepisów dotyczących ochrony konsumentów mających zastosowanie do kredytobiorcy. Przepisy krajowe dotyczące w szczególności egzekwowania umów oraz ochrony konsumentów i prawa karnego nadal mają zastosowanie, a właściwe organy powinny zapewnić przestrzeganie przez nabywców kredytów tych przepisów na terytorium państw członkowskich.
- (47) Aby ułatwić egzekwowanie obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, w przypadku gdy nabywca kredytu nie ma miejsca zamieszkania, siedziby statutowej lub – w przypadku gdy na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej – głównego biura w Unii, przepisy prawa krajowego transponujące niniejszą dyrektywę powinny przewidywać, że w przypadku przeniesienia umowy o kredyt nabywca kredytu z państwa trzeciego wyznacza przedstawiciela, który ma miejsce zamieszkania, siedzibę statutową lub – w przypadku gdy na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej – główne biuro w Unii, upoważnionego do kontaktów

z właściwymi organami oprócz lub zamiast nabywcy kredytu. Przedstawiciel ten odpowiada za spełnienie obowiązków nałożonych na nabywców kredytów niniejszą dyrektywą bez uszczerbku dla obowiązków nałożonych na podmioty obsługujące kredyty. Nabywcy kredytów przenoszący nieobsługiwane umowy o kredyt powinni – dwa razy w roku oraz w ujęciu zbiorczym – informować właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego przynajmniej o zagregowanym saldzie należności przeniesionych portfeli kredytowych, a także o liczbie i wielkości zawartych w nim kredytów i o tym, czy przeniesienie uwzględni umowy zawarte z konsumentami. W odniesieniu do każdego portfela przeniesionego w drodze pojedynczej transakcji przekazane informacje powinny obejmować identyfikator podmiotu prawnego (LEI) nabywcy kredytu lub w stosownych przypadkach jego przedstawiciela w Unii, a w przypadku braku takiego identyfikatora – tożsamość i adres nabywcy kredytu, a także, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela w Unii. Właściwe organy powinny mieć możliwość żądania, aby informacje te były przekazywane co kwartał, w każdym przypadku, gdy uznają to za niezbędne, w tym ze względu na dużą liczbę transakcji w okresie kryzysu.

- (48) Obecnie zatwierdzanie i nadzorowanie podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów w państwach członkowskich powierzone jest różnym organom, w związku z czym istotne jest, aby państwa członkowskie wyjaśniły ich rolę i nadały im odpowiednie uprawnienia, zwłaszcza że mogą występować sytuacje, w których takie organy mogłyby potrzebować sprawować nadzór nad podmiotami świadczącymi usługi w innych państwach członkowskich. Aby zapewnić skuteczny i proporcjonalny nadzór w całej Unii, państwa członkowskie powinny nadać właściwym organom uprawnienia niezbędne do wykonywania ich zadań wynikających z niniejszej dyrektywy, w tym uprawnienie do uzyskania niezbędnych informacji, badania możliwych naruszeń niniejszej dyrektywy, rozpatrywania skarg kredytobiorców, nakładania kar administracyjnych i stosowania środków naprawczych, w tym cofania zezwoleń. W przypadku stosowania tego rodzaju kar administracyjnych i środków naprawczych państwa członkowskie powinny zapewnić, aby właściwe organy stosowały je w sposób proporcjonalny oraz podawały uzasadnienie swoich decyzji, które ponadto powinny podlegać kontroli sądowej, w tym w przypadkach gdy właściwe organy nie podejmują działania w przewidzianych ramach czasowych.
- (49) Przepisy dotyczące naruszania niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla prawa państwa członkowskiego do interweniowania w przypadkach naruszeń prawa krajowego odnoszących się na przykład do ochrony konsumentów, praw kredytobiorców lub działalności przestępczej. W takich przypadkach właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego i państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, są organami właściwymi do podejmowania decyzji, czy nastąpiło naruszenie prawa krajowego, a zatem ich uprawnienia nie są ograniczone niniejszą dyrektywą.
- (50) Zważywszy, że efektywność rynków wtórnych kredytu w dużym stopniu będą zależały od dobrej reputacji zaangażowanych podmiotów, podmioty obsługujące kredyty powinny ustanowić skuteczny mechanizm na potrzeby rozpatrywania skarg wnoszonych przez kredytobiorców. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby organy właściwe w kwestii nadzoru nad nabywcami kredytów i podmiotami obsługującymi kredyty miały do dyspozycji skuteczne i łatwo dostępne procedury w zakresie rozpatrywania skarg wnoszonych przez kredytobiorców.
- (51) Do przetwarzania danych osobowych do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie mają rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽¹⁶⁾ i (UE) 2018/1725 ⁽¹⁷⁾. W przypadku przetwarzania danych osobowych do celów niniejszej dyrektywy należy w szczególności określić dokładny cel takiego przetwarzania, odpowiednią podstawę prawną, spełnić odpowiednie wymogi dotyczące bezpieczeństwa ustanowione w rozporządzeniu (UE) 2016/679, a także przestrzegać zasad konieczności, proporcjonalności, celowości oraz przejrzystości i proporcjonalnego okresu zatrzymywania danych. Do tych celów preferowany jest ogólnobranżowy kodeks postępowania, zgodnie z art. 40 rozporządzenia (UE) 2016/679. Ponadto uwzględnienie ochrony danych osobowych już w fazie projektowania oraz domyślna ochrona danych powinny być wbudowane we wszystkie systemy przetwarzania danych opracowywane i stosowane w ramach niniejszej dyrektywy. Podobnie zgodność z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych określonymi w rozporządzeniu (UE) 2016/679 oraz krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony danych wdrażającymi prawo unijne należy zapewnić w przypadku współpracy administracyjnej właściwych organów państw członkowskich i wzajemnej pomocy udzielanej sobie przez te organy.

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

- (52) Aby zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów, w prawie unijnym i krajowym przewidziano szereg praw i środków ochronnych związanych z umowami o kredyt udzielonych konsumentowi. Te prawa i środki ochronne mają zastosowanie w szczególności do negocjacji i zawarcia umowy o kredyt, stosowania nieuczciwych praktyk handlowych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów określonych w dyrektywie 2005/29/WE oraz do wykonania lub niewykonania umowy o kredyt. Dotyczy to zwłaszcza długoterminowych umów o kredyt konsumencki objętych zakresem dyrektywy 2014/17/UE, w odniesieniu do prawa konsumenta do pełnego lub częściowego wywiązania się z zobowiązań konsumenta na mocy umowy o kredyt przed wygaśnięciem tej umowy o kredyt lub prawa do bycia informowanym za pomocą europejskiego znormalizowanego arkusza informacyjnego, w stosownych przypadkach, o ewentualnym przeniesieniu umowy o kredyt na nabywcę kredytu. Prawa kredytobiorcy powinny również pozostać niezmienione, jeżeli przeniesienie umowy o kredyt między instytucją kredytową a nabywcą kredytu ma formę umowy nowacji. Co do zasady należy zapewnić, aby po przeniesieniu umowy o kredyt z instytucji kredytowej na nabywcę kredytu sytuacja kredytobiorcy nie uległa pogorszeniu. Niniejsza dyrektywa nie powinna uniemożliwiać państwom członkowskim stosowania bardziej rygorystycznych przepisów w celu ochrony kredytobiorców.
- (53) Bez uszczerbku dla innych obowiązków przewidzianych w dyrektywach 2008/48/WE i 2014/17/UE, a także w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów, należy zmienić te dyrektywy w celu zapewnienia, aby konsumentowi przedstawiano – w odpowiednim czasie i przed wprowadzeniem jakichkolwiek zmian w warunkach umowy o kredyt – przejrzysty i pełny wykaz wszelkich takich zmian, terminy ich wdrożenia oraz niezbędne szczegółowe informacje, a także nazwę i adres organu krajowego, do którego konsument może wnieść skargę.
- (54) Informacje dotyczące zmiany warunków umowy o kredyt na mocy dyrektyw 2008/48/WE i 2014/17/UE, wprowadzone zmianami określonymi w niniejszej dyrektywie, nie powinny wpływać na jakiegokolwiek prawa konsumentów określone w dyrektywach 2008/48/WE i 2014/17/UE, w tym na prawa do informacji.
- (55) Znaczenie, jakie prawodawca unijny przywiązuje do ochrony zapewnianej konsumentom w dyrektywie Rady 93/13/EWG⁽¹⁸⁾ oraz w dyrektywach 2008/48/WE i 2014/17/UE oznacza, że przeniesienie praw kredytodawcy na mocy umowy o kredyt lub samej umowy o kredyt na nabywcę kredytu nie powinno w żaden sposób wpływać na poziom ochrony przyznanej konsumentowi przez prawo Unii. Nabywcy kredytów i podmioty obsługujące kredyty powinny zatem przestrzegać mających zastosowanie przepisów prawa Unii i prawa krajowego właściwego do pierwotnej umowy o kredyt, a kredytobiorca powinien zachować taki sam poziom ochrony, jaki przewidziano w mających zastosowanie przepisach prawa Unii i prawa krajowego lub określono zgodnie z unijnymi lub krajowymi normami kolizyjnymi. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby kredytobiorca nie był obciążany żadnymi kosztami związanymi z przeniesieniem umowy o kredyt innymi niż koszty już uwzględnione w tej umowie o kredyt. W odniesieniu do opłat nakładanych na konsumentów w przypadku niewykonania zobowiązań należy wprowadzić zmiany do dyrektywy 2008/48/WE wymagające od państw członkowskich przestrzegania tych samych zasad, co w dyrektywie 2014/17/UE w zakresie ustalania górnych limitów opłat i kar.
- (56) W odniesieniu do konsumentów dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE powinny zostać zmienione niniejszą dyrektywą tak, aby stanowiły one, że państwa członkowskie powinny wymagać od kredytodawców posiadania odpowiednich polityk i procedur, tak aby podejmowali oni starania w celu zastosowania, w stosownych przypadkach, rozsądnych środków restrukturyzacyjnych przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego. Należy uwzględnić wytyczne EUNB z dnia 19 sierpnia 2015 r. dotyczące zaległości w spłacie i egzekucji z nieruchomości, wytyczne EUNB z dnia 31 października 2018 r. dotyczące zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanyymi i restrukturyzowanymi oraz wytyczne EBC dla banków w sprawie kredytów zagrożonych z marca 2017 r. Przy podejmowaniu decyzji, jakie środki restrukturyzacyjne podjąć, kredytodawcy powinni brać pod uwagę indywidualną sytuację konsumenta, interesy i prawa konsumenta oraz zdolność konsumenta do spłaty kredytu, w tym w szczególności, czy umowa o kredyt jest zabezpieczona nieruchomością mieszkalną, która jest głównym miejscem zamieszkania konsumenta. Środki restrukturyzacyjne powinny móc obejmować pewne ustępstwa na rzecz konsumenta, takie jak całkowite lub częściowe refinansowanie umowy o kredyt lub zmiana jej obowiązujących warunków, w tym między innymi przedłużenie jej okresu obowiązywania, zmiana rodzaju umowy o kredyt, odroczenie na pewien okres spłaty wszystkich lub części rat, zmiana oprocentowania, zaproponowanie wakacji kredytowych, częściowe spłaty, przewalutowanie, częściowe umorzenie i konsolidacja zadłużenia. Państwa członkowskie powinny dysponować odpowiednimi środkami restrukturyzacyjnymi na poziomie krajowym. Wykaz środków restrukturyzacyjnych przewidziany w niniejszej dyrektywie, będący częścią zmian w dyrektywach 2008/48/WE i 2014/17/UE, nie jest wyczerpujący, a zatem państwa członkowskie mogą przewidzieć dodatkowe środki. Podobnie państwa członkowskie mogą nie przewidywać konkretnego środka, jeżeli jest on przewidziany na poziomie krajowym, dopóki dostępna jest rozsądna liczba środków. W przy-

⁽¹⁸⁾ Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. L 95 z 21.4.1993, s. 29).

padku gdy po przeprowadzeniu postępowania egzekucyjnego zadłużenie wciąż pozostaje niespłacone, państwa członkowskie powinny zapewnić ochronę minimalnych warunków życia oraz wprowadzić środki ułatwiające spłatę długu, przy jednoczesnym uniknięciu długotrwałego nadmiernego zadłużenia. Przynajmniej w przypadku gdy cena uzyskiwana za nieruchomość mieszkalną wpływa na kwotę należną od konsumenta, państwa członkowskie powinny zachęcać kredytodawców do podjęcia rozsądnych kroków w celu uzyskania najkorzystniejszej ceny za nieruchomość mieszkalną stanowiącą przedmiot egzekucji w kontekście warunków rynkowych. Państwa członkowskie nie powinny uniemożliwiać stronom umowy o kredyt wyraźnego postanowienia, że przeniesienie zabezpieczenia na kredytodawcę wystarczy do spłaty kredytu, w szczególności gdy kredyt jest zabezpieczony nieruchomością będącą głównym miejscem zamieszkania konsumenta.

- (57) W celu zapewnienia, aby poziom ochrony konsumenta nie zmienił się w sytuacji, w której prawa kredytodawcy wynikające z umowy o kredyt hipoteczny lub sama umowa o kredyt zostają przeniesione na osobę trzecią, należy wprowadzić zmianę do dyrektywy 2014/17/UE tak, aby stanowiła ona, że w przypadku przeniesienia kredytu objętego tą dyrektywą, konsument ma prawo powoływać się wobec nabywcy kredytu na wszelkie środki obrony, które przysługiwały konsumentowi względem pierwotnego kredytodawcy, oraz ma prawo do otrzymania informacji o przeniesieniu.
- (58) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽¹⁹⁾, państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca unijny uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (59) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu 24 stycznia 2019 r.
- (60) Skuteczne funkcjonowanie niniejszej dyrektywy powinno zostać poddane przeglądowi przez Komisję w miarę postępów w tworzeniu wewnętrznego rynku wtórnego dla nieobsługiwanych umów o kredyt o wysokim poziomie ochrony konsumentów. Komisja jest odpowiednim organem do analizy konkretnych kwestii transgranicznych, których poszczególne państwa członkowskie nie są w stanie zidentyfikować lub prawidłowo rozwiązać, takich jak ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, które może pojawić się w związku z obsługą kredytów i działalnością nabywców kredytów, lub współpraca między właściwymi organami różnych państw członkowskich. Przegląd niniejszej dyrektywy przez Komisję powinien zatem również obejmować szczegółową ocenę ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, które wiąże się z działalnością podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów, oraz współpracę administracyjną między właściwymi organami.
- (61) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie przyspieszenie rozwoju rynków wtórnych nieobsługiwanych kredytów w Unii, przy jednoczesnym zapewnieniu dalszej wzmocnionej ochrony kredytobiorców, w szczególności konsumentów, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich rozmiary i skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne ramy i wymogi dotyczące:

- a) podmiotów obsługujących kredyty, które realizują prawa kredytodawców wynikające z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samą nieobsługiwaną umową o kredyt, sporządzoną przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii i działającą w imieniu nabywcy kredytu;

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

- b) nabywców kredytów nabywających prawa kredytodawcy wynikające z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samą nieobsługiwaną umowę o kredyt, sporządzoną przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do:

- a) podmiotów obsługujących kredyty działających w imieniu nabywcy kredytu w odniesieniu do praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub w odniesieniu do samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, sporządzonej przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii zgodnie z mającym zastosowanie prawem unijnym i krajowym;
- b) nabywców kredytów, którzy nabywają prawa kredytodawcy wynikające z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samą nieobsługiwaną umowę o kredyt, sporządzoną przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii zgodnie z mającym zastosowanie prawem unijnym i krajowym.

2. W odniesieniu do umów o kredyt objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, niniejsza dyrektywa nie wpływa na zasady prawa umów ani na zasady prawa cywilnego określone w prawie krajowym w odniesieniu do przeniesienia praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt, lub samej umowy o kredyt, ani na ochronę przyznaną konsumentom lub kredytobiorcom w szczególności na podstawie rozporządzeń (WE) nr 593/2008 i (UE) nr 1215/2012 oraz dyrektyw 93/13/EWG, 2008/48/WE, 2014/17/UE, a także przepisów krajowych transponujących te dyrektywy lub innych odpowiednich przepisów prawa unijnego i krajowego dotyczących ochrony konsumentów i praw kredytobiorców.

3. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na ograniczenia nałożone w przepisach krajowych państw członkowskich, które dotyczą przeniesienia praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, która nie jest przeterminowana lub jest przeterminowana o mniej niż 90 dni, lub nie została rozwiązana zgodnie z krajowym prawem cywilnym.

4. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na wymogi zawarte w przepisach krajowych państw członkowskich dotyczące obsługi praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt, lub samej umowy o kredyt, gdy nabywca kredytu jest jednostką specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2402 ⁽²⁰⁾, o ile te przepisy krajowe:

- a) nie wpływają na poziom ochrony konsumentów przewidziany w niniejszej dyrektywie;
- b) zapewniają właściwym organom otrzymywanie niezbędnych informacji od podmiotów obsługujących kredyty.

5. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

- a) obsługi praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt, lub obsługi samej umowy o kredyt, prowadzonej przez:
- (i) instytucję kredytową z siedzibą w Unii;
 - (ii) zarządzającego alternatywnym funduszem inwestycyjnym (ZAFI), który uzyskał zezwolenie lub został zarejestrowany zgodnie z dyrektywą 2011/61/UE, lub spółkę zarządzającą lub inwestycyjną, która uzyskała zezwolenie zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE, pod warunkiem że spółka inwestycyjna nie wyznaczyła na mocy tej dyrektywy spółki zarządzającej w imieniu zarządzanego przez nią funduszu;
 - (iii) instytucję niekredytową podlegającą nadzorowi właściwego organu państwa członkowskiego zgodnie z art. 20 dyrektywy 2008/48/WE lub art. 35 dyrektywy 2014/17/UE, gdy prowadzi działalność w tym państwie członkowskim;

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2402 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie ustanowienia ogólnych ram dla sekurytyzacji oraz utworzenia szczególnych ram dla prostych, przejrzystych i standardowych sekurytyzacji, a także zmieniające dyrektywy 2009/65/WE, 2009/138/WE i 2011/61/UE oraz rozporządzenia (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 347 z 28.12.2017, s. 35).

- b) obsługi praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt, lub obsługi samej umowy o kredyt, która nie została sporządzona przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii, z wyjątkiem sytuacji, w której prawa kredytodawcy wynikające z umowy o kredyt, lub sama umowa o kredyt, zostają zastąpione umową o kredyt sporządzoną przez taką instytucję kredytową;
- c) nabycia praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub nabycia samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii;
- d) przeniesienia praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt, lub przeniesienia samej umowy o kredyt, które miało miejsce przed dniem, o którym mowa w art. 32 ust. 2 akapit pierwszy.

6. Państwa członkowskie mogą zwolnić ze stosowania niniejszej dyrektywy obsługę praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt, lub obsługę samej umowy o kredyt, prowadzoną przez notariuszy i komorników zgodnie z definicją w prawie krajowym lub prawników zgodnie z definicją w art. 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 98/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²¹⁾, gdy wykonują oni działalność w zakresie obsługi kredytów w ramach swojej działalności zawodowej.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „instytucja kredytowa” oznacza instytucję kredytową zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
- 2) „kredytodawca” oznacza instytucję kredytową, która udzieliła kredytu, lub nabywcę kredytu;
- 3) „kredytobiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która zawarła umowę o kredyt z instytucją kredytową, wraz z jej następcą prawnym lub cesjonariuszem;
- 4) „umowa o kredyt” oznacza pierwotnie sporządzoną, zmienioną lub zastąpioną umowę, na mocy której instytucja kredytowa udziela kredytu w formie płatności odroczonej, pożyczki lub innej podobnej formie finansowej;
- 5) „umowa o obsługę kredytów” oznacza pisemną umowę zawartą między nabywcą kredytu a podmiotem obsługującym kredyty dotyczącą usług, które podmiot obsługujący kredyty ma świadczyć w imieniu nabywcy kredytu;
- 6) „nabywca kredytu” oznacza dowolną osobę fizyczną lub prawną, inną niż instytucja kredytowa, która nabywa prawa kredytodawcy wynikające z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samą nieobsługiwaną umowę o kredyt, w ramach wykonywanej przez siebie działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej, zgodnie z mającym zastosowanie prawem unijnym i krajowym;
- 7) „dostawca usług obsługi kredytów” oznacza osobę trzecią, z której usług korzysta podmiot obsługujący kredyty w celu wykonywania wszelkiej działalności w zakresie obsługi kredytów;
- 8) „podmiot obsługujący kredyty” oznacza osobę prawną, która w ramach wykonywanej przez siebie działalności zarządza prawami i obowiązkami związanymi z prawami kredytodawcy wynikającymi z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub z samą nieobsługiwaną umową o kredyt, oraz egzekwuje te prawa lub obowiązki, w imieniu nabywcy kredytu, oraz wykonuje jedną lub większą liczbę działalności w zakresie obsługi kredytów;
- 9) „działalność w zakresie obsługi kredytów” oznacza jedną lub większą liczbę następujących działalności:
 - a) pobieranie lub odzyskiwanie od kredytobiorcy, zgodnie z prawem krajowym, wszelkich należnych płatności związanych z prawami kredytodawcy wynikającymi z umowy kredytowej lub z samą umową kredytową;
 - b) renegocjowanie z kredytobiorcą, zgodnie z prawem krajowym, wszelkich warunków związanych z prawami kredytodawcy wynikającymi z umowy o kredyt, lub z samą umową o kredyt, zgodnie z instrukcjami wydanymi przez nabywcę kredytu, w przypadku gdy podmiot obsługujący kredyty nie jest pośrednikiem kredytowym zgodnie z definicją w art. 3 lit. f) dyrektywy 2008/48/WE lub art. 4 pkt 5 dyrektywy 2014/17/UE;

⁽²¹⁾ Dyrektywa 98/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. mająca na celu ułatwienie stałego wykonywania zawodu prawnika w państwie członkowskim innym niż państwo uzyskania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 77 z 14.3.1998, s. 36).

- c) zarządzanie wszelkimi skargami dotyczącymi praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt lub samej umowy o kredyt;
 - d) informowanie kredytobiorcy o wszelkich zmianach oprocentowania lub opłat, lub jakichkolwiek należności związanych z prawami kredytodawcy wynikającymi z umowy o kredyt lub z samą umową o kredyt;
- 10) „macierzyste państwo członkowskie” oznacza, w odniesieniu do podmiotu obsługującego kredyty, państwo członkowskie, w którym znajduje się jego siedziba statutowa lub, jeżeli na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej, państwo członkowskie, w którym znajduje się jego główna siedziba, lub w odniesieniu do nabywcy kredytu, państwo członkowskie, w którym nabywca kredytu lub jego przedstawiciel ma miejsce zamieszkania, siedzibę statutową lub, w przypadku gdy na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej, państwo członkowskie, w którym ma swoje główne biuro;
- 11) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, inne niż macierzyste państwo członkowskie, w którym podmiot obsługujący kredyty ma oddział lub w którym prowadzi działalność w zakresie obsługi kredytów, a w każdym razie w którym kredytobiorca ma miejsce zamieszkania, siedzibę statutową lub, w przypadku gdy na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej, państwo członkowskie, w którym ma swoje główne biuro;
- 12) „konsument” oznacza osobę fizyczną, która w ramach umów o kredyt objętych niniejszą dyrektywą działa w celach, które pozostają poza jej działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;
- 13) „nieobsługiwana umowa o kredyt” oznacza umowę o kredyt, która została sklasyfikowana jako ekspozycja nieobsługiwana zgodnie z art. 47a rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

TYTUŁ II

PODMIOTY OBSŁUGUJĄCE KREDYTY

ROZDZIAŁ I

Udzielanie zezwoleń podmiotom obsługującym kredyty

Artykuł 4

Wymogi ogólne

1. Państwa członkowskie wymagają, aby podmiot obsługujący kredyty uzyskał zezwolenie w macierzystym państwie członkowskim, zanim rozpocznie prowadzenie działalności na jego terytorium, zgodnie z wymogami określonymi w przepisach krajowych transponujących niniejszą dyrektywę.
2. Państwa członkowskie powierzają uprawnienia do udzielania zezwoleń, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, właściwym organom wyznaczonym zgodnie z art. 21 ust. 3.

Artykuł 5

Wymogi dotyczące udzielenia zezwolenia

1. Bez uszczerbku dla art. 6 państwa członkowskie określają wymogi dotyczące udzielenia zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, zgodnie z którymi:
 - a) wnioskodawca jest osobą prawną, o której mowa w art. 54 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a jego statutowa siedziba lub, jeżeli na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on statutowej siedziby, jego główne biuro, znajduje się w państwie członkowskim, w którym wnioskodawca ubiega się o zezwolenie;
 - b) członkowie zarządu lub organu wykonawczego wnioskodawcy cieszą się wystarczająco dobrą reputacją, co wykazuje się poprzez udowodnienie, że:
 - (i) nie są oni notowani w rejestrach policyjnych ani innych odpowiednikach krajowych w związku z odnośnymi poważnymi przestępstwami, w szczególności przestępstwami przeciwko mieniu, poważnymi przestępstwami związanymi z usługami i działalnością finansową, praniem pieniędzy, lichwą, oszustwami, przestępstwami podatkowymi, naruszeniem tajemnicy zawodowej lub integralności cielesnej, a także w związku z jakimikolwiek innymi przestępstwami na podstawie przepisów dotyczących spółek, upadłości, niewypłacalności lub ochrony konsumentów;

- (ii) łączne skutki drobnych incydentów nie rzutują na ich dobrą reputację;
 - (iii) w swoich wcześniejszych kontaktach służbowych z organami nadzorczymi i regulacyjnymi zawsze byli przejrzysti, otwarci i skłonni do współpracy;
 - (iv) nie są przedmiotem jakiegokolwiek postępowania upadłościowego ani nie została ogłoszona ich upadłość w przeszłości, chyba że przywrócono im odpowiednie prawa zgodnie z prawem krajowym;
- c) zarząd lub organ wykonawczy wnioskodawcy posiada, jako całość, odpowiednią wiedzę i doświadczenie do prowadzenia działalności w kompetentny i odpowiedzialny sposób;
 - d) osoby posiadające znaczny pakiet akcji wnioskodawcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 cieszą się wystarczająco dobrą reputacją, co wykazuje się poprzez spełnianie wymogów określonych w lit. b) ppkt (i) oraz (iv) niniejszego ustępu;
 - e) wnioskodawca wprowadził solidne zasady zarządzania oraz odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej, w tym procedury zarządzania ryzykiem i procedury księgowe, które zapewniają poszanowanie praw kredytobiorcy oraz zgodność z przepisami regulującymi prawa kredytodawcy wynikające z umowy o kredyt, lub przepisami regulującymi samą umowę o kredyt, oraz z rozporządzeniem (UE) 2016/679;
 - f) wnioskodawca stosuje odpowiednią politykę zapewniającą zgodność z przepisami dotyczącymi ochrony kredytobiorców, oraz sprawiedliwe traktowanie kredytobiorców, z dołożeniem należytej staranności, w tym przez uwzględnianie ich sytuacji finansowej oraz, w miarę możliwości, konieczności skierowania takich kredytobiorców do służb doradztwa w zakresie zadłużenia lub służb socjalnych;
 - g) wnioskodawca wprowadził odpowiednie, specjalne procedury wewnętrzne zapewniające dokumentowanie i rozpatrywanie skarg kredytobiorców;
 - h) wnioskodawca wprowadził odpowiednie procedury przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w przypadku gdy przepisy krajowe transponujące dyrektywę (UE) 2015/849 wyznaczają podmioty obsługujące kredyty jako podmioty zobowiązane do celu zapobiegania i przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
 - i) na mocy mających zastosowanie przepisów prawa krajowego wnioskodawca podlega wymogom w zakresie sprawozdawczości oraz podawania informacji do wiadomości publicznej.

2. EUNB, po przeprowadzeniu konsultacji ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami oraz uwzględnieniu wszystkich odnośnych interesów, wydaje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 dotyczące wymogów określonych w ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu.

3. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego odmawiają udzielenia zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w przypadku gdy wnioskodawca nie spełnia wymogów określonych w ust. 1 niniejszego artykułu oraz, w stosownych przypadkach, w art. 6 ust. 2 lit. a).

Artykuł 6

Zdolność do przechowywania środków finansowych

- 1. Państwa członkowskie ustalają, czy prowadząc działalność w zakresie obsługi kredytów na ich terytorium, podmioty obsługujące kredyty:
 - a) są uprawnione do otrzymywania i przechowywania środków finansowych od kredytobiorców w celu przekazania tych środków finansowych nabywcom kredytów; albo
 - b) są objęte zakazem otrzymywania i przechowywania środków finansowych od kredytobiorców.

2. W przypadku gdy podmioty obsługujące kredyty są uprawnione do otrzymywania i przechowywania środków finansowych od kredytobiorców zgodnie z ust. 1 lit. a), państwa członkowskie:
- ustanawiają, oprócz wymogów dotyczących udzielania zezwolenia określonych w art. 5 ust. 1, wymóg posiadania przez wnioskodawcę odrębnego rachunku w instytucji kredytowej, na który mają być przekazywane i na którym mają być przechowywane wszystkie środki finansowe otrzymywane od kredytobiorców do czasu przekazania tych środków odpowiedniemu nabywcy kredytu, na warunkach uzgodnionych z nabywcą kredytu;
 - zapewniają ochronę tych środków finansowych zgodnie z prawem krajowym w interesie nabywców kredytów przed roszczeniami innych kredytodawców podmiotów obsługujących kredyty, w szczególności w przypadku niewypłacalności;
 - określają, że gdy kredytobiorca dokonuje płatności na rzecz podmiotu obsługującego kredyty w celu częściowego lub całkowitego zwrotu należnych kwot związanych z prawami kredytodawcy wynikającymi z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub z samą nieobsługiwaną umową o kredyt, płatność ta jest traktowana jako dokonana na rzecz nabywcy kredytu;
 - wymagają od podmiotu obsługującego kredyty, aby w każdym przypadku otrzymania przez niego środków finansowych od kredytobiorcy dostarczał on kredytobiorcy pokwitowanie lub potwierdzenie wygaśnięcia zobowiązania, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku, potwierdzające otrzymane kwoty.
3. W przypadku gdy podmiot obsługujący kredyty nie zamierza przyjmować i przechowywać środków finansowych od kredytobiorców w ramach swojego modelu biznesowego, informuje on o tym zamiarze w swoim wniosku o zezwolenie, o którym mowa w art. 4 ust. 1. W takich przypadkach wymogi ustanowione zgodnie z ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu nie mają zastosowania.

Artykuł 7

Procedura udzielenia zezwolenia podmiotom obsługującym kredyty

- Państwa członkowskie ustanawiają procedurę udzielania zezwolenia podmiotom obsługującym kredyty, która umożliwia wnioskodawcy złożenie wniosku wraz ze wszystkimi informacjami niezbędnymi właściwemu organowi macierzystego państwa członkowskiego do sprawdzenia, czy wnioskodawca spełnia wszystkie warunki określone w przepisach krajowych transponujących art. 5 ust. 1 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 6 ust. 2 lit. a).
- Do wniosku o udzielenie zezwolenia podmiotom obsługującym kredyty, o którym mowa w ust. 1, załącza się następujące informacje:
 - dowody potwierdzające status prawny wnioskodawcy oraz kopię jego aktu założycielskiego i statutu spółki;
 - adres głównego biura lub siedziby statutowej wnioskodawcy;
 - tożsamość członków zarządu lub organu wykonawczego wnioskodawcy oraz osób posiadających znaczny pakiet akcji wnioskodawcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
 - dowody potwierdzające, że wnioskodawca spełnia warunki określone w art. 5 ust. 1 lit. b) i c);
 - dowody potwierdzające, że osoby posiadające znaczny pakiet akcji w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 spełniają warunki określone w art. 5 ust. 1 lit. d) niniejszej dyrektywy;
 - dowody potwierdzające istnienie zasad zarządzania i mechanizmów kontroli wewnętrznej, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e);
 - dowody potwierdzające istnienie polityki, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. f);
 - dowody potwierdzające istnienie procedur wewnętrznych, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. g);
 - dowody potwierdzające istnienie procedur, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h);
 - w stosownych przypadkach, dowody potwierdzające istnienie odrębnego rachunku w instytucji kredytowej, jak przewidziano w art. 6 ust. 2 lit. a);
 - każdą umowę powierzenia wykonywania, o której mowa w art. 12 ust. 1.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego w terminie 45 dni od otrzymania wniosku o udzielenie zezwolenia oceniały, czy wniosek jest kompletny.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby w terminie 90 dni od otrzymania kompletnego wniosku lub, jeżeli wniosek zostanie uznany za niekompletny, od otrzymania wymaganych informacji, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego powiadomiły wnioskodawcę, czy zezwolenie zostało udzielone czy też odmówiono jego udzielenia, oraz podały powody odmowy.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawcy przysługiwało prawo odwołania się do sądu, w przypadkach gdy właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego podejmą decyzję odmowną w sprawie wniosku o udzielenie zezwolenia zgodnie z art. 5 ust. 3, a także w przypadkach gdy w terminie przewidzianym w ust. 4 niniejszego artykułu właściwe organy nie podejmą żadnej decyzji w sprawie wniosku.

Artykuł 8

Cofnięcie zezwolenia

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego posiadały niezbędne uprawnienia nadzorcze oraz uprawnienia w zakresie prowadzenia dochodzeń i uprawnienia w zakresie nakładania sankcji, zgodnie z art. 22, aby cofnąć zezwolenie udzielone podmiotowi obsługującemu kredyty, w przypadku gdy którekolwiek z poniższych ma zastosowanie do podmiotu obsługującego kredyty:
 - a) nie skorzystał z zezwolenia w ciągu 12 miesięcy od jego udzielenia;
 - b) wyraźnie zrzekł się zezwolenia;
 - c) zaprzestał prowadzenia działalności podmiotu obsługującego kredyty przez okres dłuższy niż 12 miesięcy;
 - d) uzyskał zezwolenie za pomocą złożenia fałszywych oświadczeń lub w jakikolwiek inny sposób sprzeczny z prawem;
 - e) nie spełnia już wymogów niezbędnych do udzielenia zezwolenia na prowadzenie działalności jako podmiot obsługujący kredyty określonych w art. 5 ust. 1 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 6 ust. 2 lit. a);
 - f) dopuścił się poważnego naruszenia mających zastosowanie przepisów, w tym przepisów prawa krajowego transponujących niniejszą dyrektywę, lub innych przepisów dotyczących ochrony konsumentów, w tym mających zastosowanie przepisów przyjmującego państwa członkowskiego i państwa członkowskiego, w którym kredyt został udzielony.
2. W przypadku cofnięcia zezwolenia zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego natychmiast poinformowały właściwe organy w przyjmującym państwie członkowskim w przypadkach, gdy podmiot obsługujący kredyty świadczy usługi zgodnie z art. 13, a także właściwe organy państwa członkowskiego, w którym został udzielony kredyt, jeżeli jest ono inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie.

Artykuł 9

Wykaz lub rejestr posiadających zezwolenie podmiotów obsługujących kredyty

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy ustanowiły i prowadziły co najmniej wykaz lub, jeśli okaże się to bardziej odpowiednie, krajowy rejestr wszystkich podmiotów obsługujących kredyty posiadających zezwolenie na świadczenie usług na ich terytorium, w tym podmiotów obsługujących kredyty świadczących usługi zgodnie z art. 13 niniejszej dyrektywy.

EUNB opracowuje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, w zakresie sporządzania i prowadzenia takich wykazów lub rejestrów oraz określenia zawartych w nich rodzajów informacji w celu zagwarantowania równych warunków konkurencji w całej Unii oraz przejrzystości dla nabywców kredytów i dla kredytobiorców.

2. Wykaz lub rejestr, o których mowa w ust. 1, jest udostępniany publicznie w internecie na stronie właściwych organów oraz systematycznie aktualizowany.

3. W przypadku cofnięcia zezwolenia zgodnie z art. 8 właściwe organy niezwłocznie aktualizują wykaz lub rejestr, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 10

Stosunek z kredytobiorcą, zawiadomienia o przeniesieniu i późniejsze zawiadomienia

1. Państwa członkowskie wymagają, aby w swoich stosunkach z kredytobiorcami nabywcy kredytów i podmioty obsługujące kredyty:

- a) działali w dobrej wierze, uczciwie i profesjonalnie;
- b) przekazywali kredytobiorcom informacje, które nie wprowadzają w błąd, nie są niejasne ani fałszywe;
- c) szanowali i chronili dane osobowe i prywatność kredytobiorców;
- d) komunikowali się z kredytobiorcami w sposób, który nie stanowi nękania, przymusu lub bezprawnego nacisku.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby po każdym przeniesieniu praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, na nabywcę kredytu i zawsze przed pierwszą windykacją należności, ale także na każde żądanie kredytobiorcy, nabywca kredytu lub – jeżeli został wyznaczony do prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów – podmiot, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), lub podmiot zajmujący się obsługą kredytów, przesyłał kredytobiorcy zawiadomienie, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku, które zawiera co najmniej:

- a) informacje o przeniesieniu, które miało miejsce, w tym o dacie przeniesienia;
- b) dane identyfikacyjne i kontaktowe nabywcy kredytu;
- c) dane identyfikacyjne i kontaktowe podmiotu obsługującego kredyty lub podmiotu, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), jeżeli został wyznaczony;
- d) dowody dotyczące zezwolenia udzielonego podmiotowi obsługującemu kredyty zgodnie z art. 7, jeżeli takie podmioty zostały wyznaczone;
- e) w stosownych przypadkach – dane identyfikacyjne i kontaktowe dostawcy usług obsługi kredytów;
- f) przedstawione w widoczny sposób dane punktu kontaktowego u nabywcy kredytu lub – jeżeli został wyznaczony do prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów – u podmiotu, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), lub u podmiotu obsługującego kredyty oraz, w stosownych przypadkach, u dostawcy usług obsługi kredytów, w którym można w razie potrzeby uzyskać informacje;
- g) informacje o kwotach należnych od kredytobiorcy w momencie zawiadomienia, z wyszczególnieniem należności z tytułu kapitału, odsetek, prowizji i innych dozwolonych opłat;
- h) oświadczenie, że nadal mają zastosowanie wszystkie odpowiednie przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące w szczególności egzekwowania umów, ochrony konsumentów, praw kredytobiorcy i prawa karnego;
- i) nazwa, adres i dane kontaktowe właściwych organów państwa członkowskiego, w którym kredytobiorca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową lub, w przypadku gdy na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej, państwa członkowskiego, w którym ma swoje główne biuro, i do których kredytobiorca może złożyć skargę.

Zawiadomienie przewidziane w akapicie pierwszym musi być napisane jasnym i powszechnie zrozumiałym językiem.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby we wszystkich późniejszych zawiadomieniach przekazywanych kredytobiorcy, nabywca kredytu lub – jeżeli został wyznaczony do prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów – podmiot, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), lub podmiot obsługujący kredyt, podawał informacje określone w ust. 2 lit. f) niniejszego artykułu, z wyjątkiem sytuacji, gdy jest to pierwsze zawiadomienie po wyznaczeniu nowego podmiotu obsługującego kredyty, w którym to przypadku podaje się również informacje określone w ust. 2 lit. c) i d) niniejszego artykułu.

4. Ust. 2 i 3 pozostają bez uszczerbku dla wszelkich dodatkowych wymogów dotyczących zawiadomień, przewidzianych w innych mających zastosowanie przepisach prawa unijnego lub krajowego.

Artykuł 11

Stosunek umowny między podmiotem obsługującym kredyty a nabywcą kredytu

1. W przypadku gdy nabywca kredytu sam nie prowadzi działalności w zakresie obsługi kredytów, państwa członkowskie zapewniają, aby wyznaczony podmiot obsługujący kredyty świadczył usługi związane z zarządzaniem prawami kredytodawcy wynikającymi z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samą nieobsługiwaną umową o kredyt, oraz ich egzekwowaniem, na podstawie umowy o obsługę kredytów z nabywcą kredytu.
2. Umowa o obsługę kredytów, o której mowa w ust. 1, zawiera:
 - a) szczegółowy opis działalności w zakresie obsługi kredytów wykonywanych przez podmiot obsługujący kredyty;
 - b) poziom wynagrodzenia podmiotu obsługującego kredyty lub sposób obliczenia tego wynagrodzenia;
 - c) zakres, w jakim podmiot obsługujący kredyty może reprezentować nabywcę kredytu wobec kredytobiorcy;
 - d) zobowiązanie stron do przestrzegania prawa unijnego i krajowego właściwego dla praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt lub samej umowy o kredyt, w tym w zakresie ochrony konsumentów i ochrony danych;
 - e) klauzulę wymagającą sprawiedliwego traktowania kredytobiorców z zachowaniem należytej staranności.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby umowa o obsługę kredytów, o której mowa w ust. 1, zawierała wymóg, zgodnie z którym podmiot obsługujący kredyty powiadamia nabywcę kredytu przed powierzeniem wykonywania którejkolwiek ze swoich działalności w zakresie obsługi kredytów.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby przez co najmniej pięć lat od dnia zakończenia umowy o obsługę kredytów, o której mowa w ust. 1, lub przez ustawowy okres przedawnienia mający zastosowanie w macierzystym państwie członkowskim, lecz w żadnym przypadku nie dłużej niż przez 10 lat, podmiot obsługujący kredyty prowadził i przechowywał dokumentację obejmującą:
 - a) odnośną korespondencję prowadzoną zarówno z nabywcą kredytu, jak i z kredytobiorcą, na warunkach przewidzianych w mających zastosowanie przepisach prawa krajowego;
 - b) odnośne instrukcje otrzymane od nabywcy kredytu w odniesieniu do praw kredytodawcy wynikających z każdej nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub do samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, którymi zarządza i które egzekwuje w imieniu tego nabywcy kredytu na warunkach określonych w mających zastosowanie przepisach prawa krajowego;
 - c) umowę o obsługę kredytów.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty udostępniał dokumentację, o której mowa w ust. 4, właściwym organom na żądanie.

Artykuł 12

Stosowanie powierzenia wykonywania przez podmiot obsługujący kredyty

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty, który zleca dostawcy usług obsługi kredytów wykonanie jakiejkolwiek działalności w zakresie obsługi kredytów, pozostawał w pełni odpowiedzialny za spełnienie wszystkich obowiązków wynikających z przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę. Powierzenie wykonywania tych działalności w zakresie obsługi kredytów podlega następującym warunkom:
 - a) zawarcie pisemnej umowy powierzenia wykonania między podmiotem obsługującym kredyty a dostawcą usług obsługi kredytów, na mocy której dostawca usług obsługi kredytów jest zobowiązany do przestrzegania mających zastosowanie przepisów prawa, w tym przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę, a także odpowiednich przepisów prawa unijnego lub krajowego mającego zastosowanie do praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt, lub do samej umowy o kredyt;
 - b) zabronione jest powierzenie wykonywania dostawcy usług obsługi kredytów całej działalności w zakresie obsługi kredytów w tym samym czasie;
 - c) umowa powierzenia wykonywania z dostawcą usług obsługi kredytów nie zmienia stosunku umownego między podmiotem obsługującym kredyty a nabywcą kredytu ani obowiązków umownych podmiotu obsługującego kredyty wobec nabywcy kredytu lub wobec kredytobiorców;

- d) powierzenie wykonania części działalności w zakresie obsługi kredytów nie wpływa na spełnienie przez podmiot obsługujący kredyty wymogów dotyczących udzielenia zezwolenia, jak określono w art. 5 ust. 1;
- e) powierzenie wykonania dostawcy usług obsługi kredytów nie uniemożliwia właściwym organom sprawowania nadzoru nad podmiotem obsługującym kredyty zgodnie z art. 14 i 21;
- f) podmiot obsługujący kredyty ma bezpośredni dostęp do wszystkich odpowiednich informacji dotyczących działalności w zakresie obsługi kredytów, których wykonywanie powierzono dostawcy usług obsługi kredytów;
- g) po zakończeniu umowy powierzenia wykonania podmiot obsługujący kredyty posiada wiedzę ekspercką i zasoby, umożliwiające wykonywanie działalności w zakresie obsługi kredytów, których wykonywanie powierzono.

Powierzenie wykonywania działalności w zakresie obsługi kredytów nie prowadzi się w sposób pogarszający jakość kontroli wewnętrznej podmiotu obsługującego kredyty lub rzetelność czy ciągłość jego działalności w zakresie obsługi kredytów.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty informował właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, państwa członkowskiego, przed powierzeniem wykonania jego działalności w zakresie obsługi kredytów zgodnie z ust. 1.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty prowadził i przechowywał dokumentację obejmującą odnośne instrukcje przekazane dostawcy usług obsługi kredytów, zgodnie z warunkami przewidzianymi w mających zastosowanie przepisach prawa krajowego, oraz dokumentację umowy powierzenia wykonania, o której mowa w ust. 1, przez okres co najmniej pięciu lat od dnia zakończenia umowy powierzenia wykonania lub przez ustawowy okres przedawnienia mający zastosowanie w danym państwie członkowskim, lecz w żadnym przypadku nie dłużej niż przez okres 10 lat.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty i dostawca usług obsługi kredytów udostępniali właściwym organom na ich żądanie informacje, o których mowa w ust. 3.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcom usług obsługi kredytów nie było wolno przyjmować ani przechowywać środków finansowych od kredytobiorców.

ROZDZIAŁ II

Transgraniczna działalność w zakresie obsługi kredytów

Artykuł 13

Swoboda prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów w przyjmującym państwie członkowskim

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby po uzyskaniu zezwolenia zgodnie z art. 4 ust. 1 w macierzystym państwie członkowskim podmiot obsługujący kredyty miał prawo świadczyć w Unii usługi, które są objęte zakresem tego zezwolenia, bez uszczerbku dla wszelkich ograniczeń lub wymogów określonych w prawie krajowym przyjmującego państwa członkowskiego zgodnie z niniejszą dyrektywą, w tym, w stosownych przypadkach, zakazu przyjmowania i przechowywania środków finansowych pochodzących od kredytobiorców, które nie są związane z innymi wymogami dotyczącymi zezwoleń dla podmiotów obsługujących kredyty, lub dla ograniczeń lub wymogów określonych na potrzeby renegotjowania warunków związanych z prawami kredytodawcy wynikającymi z umowy o kredyt lub z samą umową o kredyt.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty, który uzyskał zezwolenie zgodnie z art. 4 ust. 1 w macierzystym państwie członkowskim, i który zamierza świadczyć usługi w przyjmującym państwie członkowskim, przekazywał właściwemu organowi macierzystego państwa członkowskiego następujące informacje:

- a) wskazanie przyjmującego państwa członkowskiego, w którym podmiot obsługujący kredyty zamierza świadczyć usługi, oraz – w przypadku gdy informacje te są już znane podmiotowi obsługującemu kredyty – państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, jeżeli jest ono inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie;
- b) w stosownych przypadkach adres oddziału podmiotu obsługującego kredyty, którego siedziba znajduje się w przyjmującym państwie członkowskim;
- c) w stosownych przypadkach tożsamość i adres dostawcy usług obsługi kredytów w przyjmującym państwie członkowskim;

- d) tożsamość osób odpowiedzialnych za zarządzanie świadczoną działalnością w zakresie obsługi kredytów w przyjmującym państwie członkowskim;
- e) w stosownych przypadkach szczegółowe informacje dotyczące działań podjętych w celu dostosowania procedur wewnętrznych, zasad zarządzania i mechanizmów kontroli wewnętrznej podmiotu obsługującego kredyty, aby zapewnić zgodność z przepisami właściwymi dla praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt lub dla samej umowy o kredyt;
- f) opis procedury ustanowionej w celu zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, przy czym prawo krajowe przyjmującego państwa członkowskiego transponujące dyrektywę (UE) 2015/849 wyznacza podmioty obsługujące kredyty jako podmioty zobowiązane do celu zapobiegania i przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- g) że podmiot obsługujący kredyty posiada odpowiednie środki do porozumiewania się w języku przyjmującego państwa członkowskiego lub w języku, w którym została sporządzona umowa o kredyt;
- h) czy podmiot obsługujący kredyty posiada zezwolenie w swoim macierzystym państwie członkowskim do przyjmowania i przechowywania środków finansowych od kredytobiorców.

3. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego w terminie 45 dni od otrzymania wszystkich informacji, o których mowa w ust. 2, przekazują te informacje właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego, które niezwłocznie potwierdzają ich odbiór. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego informują następnie podmiot obsługujący kredyty o dacie przekazania tych informacji właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego oraz o dacie potwierdzenia otrzymania informacji przez te właściwe organy. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego przekazują również wszystkie informacje, o których mowa w ust. 2, właściwym organom państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, jeżeli jest ono inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiotowi obsługującemu kredyty przysługiwało prawo odwołania się do sądu, w przypadku gdy właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego nie przekażą informacji, o których mowa w ust. 2.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty mógł rozpocząć świadczenie usług w przyjmującym państwie członkowskich od wcześniejszej z poniższych dat:

- a) od daty otrzymania zawiadomienia od właściwych organów przyjmującego państwa członkowskiego, w którym organy te potwierdzają otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 3;
- b) w przypadku nieotrzymania zawiadomienia, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu – po upływie dwóch miesięcy od dnia przekazania właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego wszystkich informacji, o których mowa w ust. 2.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty poinformował właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego o każdej późniejszej zmianie informacji, których przekazanie jest wymagane zgodnie z ust. 2. W takich przypadkach państwa członkowskie zapewniają zgodność z procedurą określoną w ust. 3, 4 i 5.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego wprowadzały do wykazu lub rejestru, o których mowa w art. 9, podmioty obsługujące kredyty, które posiadają zezwolenie na świadczenie działalności w zakresie obsługi kredytów na terytorium tego państwa oraz szczegółowe informacje dotyczące macierzystego państwa członkowskiego.

Artykuł 14

Nadzór nad podmiotami obsługującymi kredyty, które świadczą usługi transgraniczne

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego dokonywały przeglądu i oceny bieżącego spełniania wymogów określonych w niniejszej dyrektywie przez podmiot obsługujący kredyty, który prowadzi działalność w zakresie obsługi kredytów w przyjmującym państwie członkowskim.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego były uprawnione do nadzorowania podmiotów obsługujących kredyty, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, nakładania na nie kar administracyjnych i podejmowania w stosunku do nich środków naprawczych, w odniesieniu do wymogów niniejszej dyrektywy, gdy prowadzą one swoją działalność w zakresie obsługi kredytów w przyjmującym państwie członkowskim.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego informowały o środkach zastosowanych wobec podmiotu obsługującego kredyty właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, jeżeli jest ono inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy podmiot obsługujący kredyty prowadzi działalność w zakresie obsługi kredytów w przyjmującym państwie członkowskim, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego i właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, jeżeli jest ono inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie, ściśle współpracowały w wykonywaniu swych funkcji i obowiązków, w szczególności przy przeprowadzaniu inspekcji, dochodzeń i kontroli na miejscu.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby w ramach wykonywania swoich funkcji i obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego zwracały się do właściwych organów przyjmującego państwa członkowskiego o pomoc w przeprowadzeniu kontroli na miejscu w oddziale utworzonym na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego lub wobec dostawcy usług obsługi kredytów wyznaczonego na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego. Kontrolę na miejscu w oddziale lub u dostawcy usług obsługi kredytów przeprowadza się zgodnie z przepisami państwa członkowskiego, w którym kontrola się odbywa.
6. Państwa członkowskie zapewniają ponadto, aby właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego były uprawnione do podejmowania decyzji w sprawie najodpowiedniejszych środków, jakie należy zastosować w każdym poszczególnym przypadku w odpowiedzi na wniosek o pomoc ze strony właściwych organów macierzystego państwa członkowskiego.
7. W przypadku gdy właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego podejmą decyzję o przeprowadzeniu kontroli na miejscu w imieniu właściwych organów macierzystego państwa członkowskiego, niezwłocznie informują właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego o wynikach takich kontroli.
8. Właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego mogą z własnej inicjatywy prowadzić inspekcje, kontrole oraz dochodzenia w odniesieniu do działalności w zakresie obsługi kredytów prowadzoną na terytorium ich państwa przez podmiot obsługujący kredyty posiadający zezwolenie w macierzystym państwie członkowskim. Właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego niezwłocznie przekazują wyniki tych inspekcji, kontroli i dochodzeń właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego.
9. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego dysponują dowodami na to, że podmiot obsługujący kredyty prowadzący działalność w zakresie obsługi kredytów na terytorium ich państwa, jak przewidziano w art. 13, narusza mające zastosowanie przepisy, w tym obowiązki wynikające z przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę, te właściwe organy przekazywały te dowody właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego oraz żądały od nich zastosowania odpowiednich środków, bez uszczerbku dla uprawnień nadzorczych, dochodzeniowych oraz uprawnień do nakładania kar, przysługujących właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego w odniesieniu do podmiotu obsługującego kredyty na mocy prawa krajowego, a mianowicie tych mających zastosowanie do kredytu lub umowy o kredyt.
10. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy właściwe organy państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, jeżeli jest ono inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie, dysponują dowodami na to, że podmiot obsługujący kredyty narusza obowiązki przewidziane w niniejszej dyrektywie lub w przepisach krajowych mających zastosowanie do kredytu lub umowy o kredyt, przekazywały te dowody właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego oraz żądały od nich zastosowania odpowiednich środków, bez uszczerbku dla uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych oraz uprawnień do nakładania kar, przysługujących właściwym organom państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, jeżeli jest ono inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie.
11. Państwa członkowskie zapewniają, aby nie później niż w terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 9, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego przekazywały właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego, które przekazały dowody, szczegółowe informacje dotyczące każdej procedury administracyjnej lub innej procedury wszczętej w związku z dowodami przekazanymi przez przyjmujące państwo członkowskie lub szczegółowe informacje dotyczące wszelkich nałożonych kar administracyjnych i środków naprawczych zastosowanych wobec podmiotu obsługującego kredyty lub uzasadnioną decyzję o niezastosowaniu żadnych środków. W przypadku gdy została wszczęta procedura, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego regularnie informują właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego o statusie takiej procedury.

12. W przypadku gdy podmiot obsługujący kredyty nadal narusza mające zastosowanie przepisy, w tym obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie – po poinformowaniu o tym macierzystego państwa członkowskiego przez właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego – zapewniają, aby właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego były uprawnione do nakładania odpowiednich kar administracyjnych i środków naprawczych w celu zapewnienia zgodności z niniejszą dyrektywą, gdy zachodzi którakolwiek z poniższych sytuacji:

- a) podmiot obsługujący kredyty nie podjął żadnych odpowiednich i skutecznych kroków w celu usunięcia naruszenia w rozsądnym terminie; lub
- b) w pilnym przypadku, gdy konieczne jest natychmiastowe działanie w celu zaradzenia poważnemu zagrożeniu dla zbiorowych interesów kredytobiorców.

Właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego mogą nakładać kary administracyjne i środki naprawcze, o których mowa w akapicie pierwszym, niezależnie od wszelkich kar administracyjnych i środków naprawczych już nałożonych przez właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego.

Ponadto właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego mogą zakazać dalszej działalności podmiotowi obsługującemu kredyty, który narusza mające zastosowanie przepisy, w tym obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy, dopóki właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego nie podejmie odpowiedniej decyzji lub dopóki podmiot obsługujący kredyty nie podejmie kroków w celu zaradzenia naruszeniu.

TYTUŁ III

NABYWCY KREDYTÓW

Artykuł 15

Prawo do informacji dotyczących praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby instytucja kredytowa przekazywała potencjalnemu nabywcy kredytu niezbędne informacje dotyczące praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt oraz – w stosownych przypadkach – zabezpieczenia, w celu umożliwienia potencjalnemu nabywcy kredytu samodzielnego oszacowania wartości praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt oraz prawdopodobieństwa odzyskania wartości takiej umowy przed zawarciem umowy o przeniesienie praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub przeniesienie samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony informacji udostępnionych przez instytucję kredytową oraz poufności danych gospodarczych.

2. Dwa razy w roku państwa członkowskie wymagają, aby instytucje kredytowe, które przenoszą na nabywcę kredytu prawa kredytodawcy wynikające z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub samą nieobsługiwaną umowę o kredyt, przekazywały właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego, wyznaczonym zgodnie z art. 21 ust. 3 niniejszej dyrektywy oraz właściwym organom, o których mowa w art. 4 ust. 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE⁽²²⁾, co najmniej następujące informacje:

- a) identyfikator podmiotu prawnego (LEI) nabywcy kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19, lub w przypadku braku takiego identyfikatora:
 - (i) tożsamość nabywcy kredytu lub członków zarządu lub organu wykonawczego nabywcy kredytu i osób posiadających znaczny pakiet akcji nabywcy kredytu w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia (UE) nr 575/2013; oraz
 - (ii) adres nabywcy kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19;

⁽²²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

- b) zagregowane saldo należności z tytułu przeniesionych praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanych umów o kredyt lub nieobsługiwanych umów o kredyt;
 - c) liczbę i wielkość przeniesionych praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanych umów o kredyt lub nieobsługiwanych umów o kredyt;
 - d) informację, czy przeniesienie obejmuje prawa kredytodawcy wynikające z nieobsługiwanych umów o kredyt, lub samych nieobsługiwanych umów o kredyt, zawartych z konsumentami, oraz, w stosownych przypadkach, informację o rodzajach aktywów stanowiących zabezpieczenie nieobsługiwanych umów o kredyt.
3. Właściwe organy, o których mowa w ust. 2, mogą wymagać od instytucji kredytowych przekazywania informacji, o których mowa w tym ustępie, z częstotliwością kwartalną, gdy tylko uznają to za niezbędne, w tym w celu lepszego monitorowania dużej liczby przeniesień, które mogą mieć miejsce w okresie kryzysu.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego niezwłocznie przekazywały właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego nabywcy kredytu informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz wszelkie inne informacje, które mogą uznać za niezbędne do wykonywania ich funkcji i obowiązków zgodnie z niniejszą dyrektywą.
5. Ust. 1–4 stosuje się zgodnie z rozporządzeniami (UE) 2016/679 i (UE) 2018/1725.

Artykuł 16

Wykonawcze standardy techniczne formularzy dotyczących danych

1. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia formularzy, które mają być stosowane przez instytucje kredytowe na potrzeby przekazywania informacji, o których mowa w art. 15 ust. 1, aby przedstawić nabywcom kredytów szczegółowe informacje na temat ich ekspozycji kredytowych w portfelu bankowym do celów zbadania, przeprowadzenia finansowej analizy *due diligence* oraz wyceny praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt.
2. W projektach wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, EUNB określa pola danych, w tym pola obowiązkowe, oraz sposób postępowania z danymi w odniesieniu do informacji poufnych, jak określono w art. 15 ust. 1.
3. Projekty wykonawczych standardów technicznych muszą być proporcjonalne do rodzaju i wielkości kredytów i portfeli kredytowych.
4. Opracowując projekty wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w ust. 1, EUNB bierze pod uwagę wszystkie poniższe elementy:
 - a) istniejące praktyki rynkowe w zakresie wymiany danych między nabywcami a sprzedającymi;
 - b) informacje zwrotne otrzymane od użytkowników dotyczące ich doświadczeń w stosowaniu istniejących formularzy EUNB dotyczących nieobsługiwanych kredytów;
 - c) istniejące podobne wymogi na poziomie państwa członkowskiego;
 - d) znaczenie minimalizacji kosztów przetwarzania dla instytucji kredytowych i nabywców kredytów.
5. EUNB przedkłada Komisji projekty wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w ust. 1, do dnia 29 września 2022 r.
6. Komisji powierza się uprawnienia do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w ust. 1, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

7. Formularze dotyczące danych stosuje się dla transakcji dotyczących kredytów udzielonych w dniu 1 lipca 2018 r. lub po tym dniu, które stały się nieobsługiwane po dniu 28 grudnia 2021 r. W odniesieniu do kredytów udzielonych między dniem 1 lipca 2018 r. a dniem wejścia w życie wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w ust. 1, instytucje kredytowe wypełniają formularz dotyczący danych, podając informacje już im dostępne.

8. Państwa członkowskie zapewniają, aby instytucje kredytowe stosowały wykonawcze standardy techniczne, o których mowa w ust. 6, również do przeniesienia praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, do innych instytucji kredytowych. Instytucje kredytowe stosują formularze dotyczące danych do przekazywania informacji między instytucjami kredytowymi w przypadku wyłącznie przeniesienia praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt.

Artykuł 17

Obowiązki nabywców kredytów

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby:
 - a) nabywca kredytu mający miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową lub – w przypadku gdy na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej – swoje główne biuro w Unii, wyznaczył podmiot, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), lub podmiot zajmujący się obsługą kredytów, do prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów w odniesieniu do praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, zawartej z konsumentami;
 - b) w przypadku gdy nabywca kredytu nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby statutowej lub – w przypadku gdy na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej – swojego głównego biura w Unii, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 19 ust. 1 wyznacza podmiot, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), lub podmiot obsługujący kredyty, z wyjątkiem przypadków, w których sam przedstawiciel jest podmiotem, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), lub podmiotem obsługującym kredyty, do celów prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów **w odniesieniu do** praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, zawartej z:
 - (i) osobami fizycznymi, w tym konsumentami i pracownikami niezależnymi;
 - (ii) mikro-, małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP) zgodnie z definicją w art. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE⁽²³⁾.

Przyjmujące państwa członkowskie mogą rozszerzyć wymóg przewidziany w akapicie pierwszym na inne umowy o kredyt.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby nabywca kredytu nie podlegał jakimkolwiek dodatkowym wymogom w zakresie nabywania praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, innym niż wymogi przewidziane w przepisach krajowych transponujących niniejszą dyrektywę lub w przepisach mających zastosowanie przepisów prawa ochrony konsumentów, prawa umów, prawa cywilnego lub prawa karnego. Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące w szczególności egzekwowania umów, ochrony konsumentów, praw kredytobiorców, udzielania kredytów, tajemnicy bankowej oraz prawa karnego nadal miały zastosowanie do nabywcy kredytu po przeniesieniu praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt, lub samej umowy o kredyt, na nabywcę kredytu. Przeniesienie praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt, lub samej umowy o kredyt, na nabywcę kredytu nie może wpływać na poziom ochrony konsumentów i innych kredytobiorców przewidziany w prawie unijnym i krajowym, a także w przepisach dotyczących niewypłacalności, bez uszczerbku dla krajowych i międzynarodowych przepisów dotyczących weksli trasowanych i własnych.

3. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień krajowych dotyczących rejestrów kredytowych, w tym dla uprawnień do żądania od nabywców kredytów informacji na temat praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt, lub na temat samej umowy o kredyt, oraz jej wykonania.

4. Państwa członkowskie mogą zezwolić nabywcom kredytów na angażowanie osób fizycznych do obsługi nabytych przez nich umów o kredyt. Te osoby fizyczne podlegają krajowemu systemowi regulacji i nadzoru oraz nie mogą korzystać z przewidzianej w niniejszej dyrektywie swobody prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów w innym państwie członkowskim.

⁽²³⁾ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty lub podmiot, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), wyznaczony przez nabywcę kredytu przestrzegał – w imieniu nabywcy kredytu – obowiązków nałożonych na nabywcę kredytu zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu oraz art. 18 i 20. W przypadku gdy nie wyznaczono podmiotu obsługującego kredyty ani podmiotu, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), obowiązkiem tym podlega nadal podmiot obsługujący kredyty lub jego przedstawiciel.

Państwa członkowskie mogą wymagać, aby podmiot obsługujący kredyty lub podmiot, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), wyznaczony przez nabywcę kredytu przestrzegał – w imieniu nabywcy kredytu – obowiązków nałożonych na nabywcę kredytu zgodnie z prawem krajowym, w tym w odniesieniu do ust. 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 18

Korzystanie z usług podmiotów obsługujących kredyty lub innych podmiotów

1. W przypadku gdy nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 19 wyznacza podmiot, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), lub podmiot obsługujący kredyty, do prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów w związku z przeniesionymi prawami kredytodawcy wynikającymi z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, państwa członkowskie wymagają, aby ten nabywca kredytu lub jego przedstawiciel poinformował właściwe organy swojego macierzystego państwa członkowskiego o tożsamości i adresie podmiotu, o którym mowa w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii), lub podmiotu obsługującego kredyty, najpóźniej w dniu rozpoczęcia działalności w zakresie obsługi kredytów.

2. W przypadku gdy nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 19 wyznacza podmiot inny niż podmiot zgłoszony zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, powiadamia o tym właściwe organy swojego macierzystego państwa członkowskiego najpóźniej w dniu tej zmiany oraz wskazuje tożsamość i adres nowego podmiotu, który wyznaczył do prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów w związku z przeniesionymi prawami kredytodawcy wynikającymi z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt.

3. Państwa członkowskie wymagają, aby właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego nabywcy kredytu bez zbędnej zwłoki przekazywały właściwym organom państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, oraz właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego nowego podmiotu obsługującego kredyty, informacje otrzymane zgodnie z ust. 1 i 2.

Artykuł 19

Przedstawiciele nabywców kredytów z państw trzecich

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy dokonywane jest przeniesienie praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt umowy o kredyt, lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, nabywca kredytu, który nie ma miejsca zamieszkania, siedziby statutowej lub, w przypadku gdy na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej, swojego głównego biura w Unii, wyznaczył na piśmie przedstawiciela mającego miejsce zamieszkania, siedzibę statutową lub, w przypadku gdy na mocy swojego prawa krajowego nie posiada on siedziby statutowej, swoje główne biuro w Unii.

2. Właściwe organy zwracają się do przedstawiciela, o którym mowa w ust. 1, dodatkowo lub zamiast zwracać się do nabywcy kredytu, we wszystkich kwestiach związanych z bieżącym przestrzeganiem niniejszej dyrektywy i przedstawiciel ten ponosi pełną odpowiedzialność za przestrzeganie obowiązków nałożonych na nabywcę kredytu zgodnie z przepisami krajowymi transponującymi niniejszą dyrektywę.

Artykuł 20

Przeniesienie praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt, przez nabywcę kredytu oraz poinformowanie właściwych organów

1. Państwa członkowskie wymagają, aby nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 19, który przenosi prawa kredytodawcy wynikające z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samą nieobsługiwana umowę o kredyt, dwa razy do roku przekazywał właściwym organom swojego macierzystego państwa członkowskiego identyfikator podmiotu prawnego (LEI) nowego nabywcy kredytu oraz, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19, lub w przypadku braku takiego identyfikatora:

- a) tożsamość nowego nabywcy kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19, lub członków zarządu lub organu wykonawczego nowego nabywcy kredytu lub jego przedstawiciela oraz osób posiadających znaczny pakiet akcji nowego nabywcy kredytu lub jego przedstawiciela w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia (UE) nr 575/2013; oraz
- b) adres nowego nabywcy kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19.

Ponadto nabywca kredytu lub jego przedstawiciel przekazuje właściwym organom swojego macierzystego państwa członkowskiego co najmniej następujące informacje:

- a) zagregowane saldo należności z tytułu przeniesionych praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanych umów o kredyt lub nieobsługiwanych umów o kredyt;
- b) liczbę i wielkość przeniesionych praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanych umów o kredyt lub nieobsługiwanych umów o kredyt;
- c) informację o tym, czy przeniesienie obejmuje prawa kredytodawcy wynikające z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub samą nieobsługiwana umowę o kredyt zawartą z konsumentami, oraz, w stosownych przypadkach, informację o rodzajach aktywów stanowiących zabezpieczenie nieobsługiwanej umowy o kredyt.

2. Właściwe organy, o których mowa w ust. 1, mogą wymagać od nabywców kredytów lub, w stosownych przypadkach, od ich przedstawicieli wyznaczonych zgodnie z art. 19, przekazywania informacji, o których mowa w tym ustępie, z częstotliwością kwartalną, gdy tylko organy te uznają to za konieczne, w tym w celu lepszego monitorowania dużej liczby przeniesień, które mogą mieć miejsce w okresie kryzysu.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy, o których mowa w ust. 1 i 2, przekazywały bez zbędnej zwłoki informacje otrzymane zgodnie z tymi ustępami właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego oraz właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego nowego nabywcy kredytu.

TYTUŁ IV

NADZÓR

Artykuł 21

Nadzór ze strony właściwych organów

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty obsługujące kredyty oraz, w stosownych przypadkach, dostawcy usług obsługi kredytów, którym powierzono wykonywanie działalności w zakresie obsługi kredytów zgodnie z art. 12, stale przestrzegali przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę, a także zapewniają, aby działalność ta podlegała właściwemu nadzorowi ze strony właściwych organów macierzystego państwa członkowskiego w celu oceny przestrzegania tych przepisów.

2. Macierzyste państwa członkowskie nabywcy kredytów lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19, zapewniają, aby właściwe organy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, były odpowiedzialne za nadzór nad obowiązkami określonymi w art. 10 i w art. 17–20 w odniesieniu do nabywcy kredytów lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19.
3. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy odpowiedzialne za wykonywanie funkcji i obowiązków zgodnie z krajowymi przepisami transponującymi niniejszą dyrektywę.
4. W przypadku gdy państwa członkowskie wyznaczają więcej niż jeden właściwy organ zgodnie z ust. 3, określają one zadania poszczególnych organów oraz wyznaczają jeden z nich jako pojedynczy punkt kontaktowy na potrzeby całej niezbędnej wymiany informacji i kontaktów wzajemnych z właściwymi organami macierzystych państw członkowskich lub przyjmujących państw członkowskich.
5. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie odpowiednich środków umożliwiających właściwym organom wyznaczonym zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu uzyskanie od nabywców kredytów lub ich przedstawicieli wyznaczonych zgodnie z art. 19, podmiotów obsługujących kredyty, dostawców usług obsługi kredytów, którym podmiot obsługujący kredyty powierza wykonywanie działalności w zakresie obsługi kredytów zgodnie z art. 12, kredytobiorców oraz wszelkich innych osób lub organów publicznych informacji niezbędnych do:
 - a) oceny bieżącej zgodności z wymogami określonymi w przepisach krajowych transponujących niniejszą dyrektywę;
 - b) zbadania możliwych naruszeń tych wymogów;
 - c) nałożenia kar administracyjnych i zastosowania środków naprawczych zgodnie z przepisami krajowymi transponującymi art. 23.
6. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy wyznaczone zgodnie z ust. 3 posiadały wiedzę ekspercką, zasoby, zdolność operacyjną oraz uprawnienia niezbędne do wykonywania ich funkcji i obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 22

Funkcja nadzorcza i uprawnienia właściwych organów

1. Państwa członkowskie zapewniają właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego wyznaczonym zgodnie z art. 21 ust. 3 wszelkie uprawnienia w zakresie nadzoru, przeprowadzania dochodzenia i nakładania kar niezbędne do wykonywania ich funkcji i obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, w tym co najmniej:
 - a) uprawnienie do udzielania lub odmowy udzielenia zezwolenia zgodnie z art. 5 i 6;
 - b) uprawnienie do cofnięcia zezwolenia zgodnie z art. 8;
 - c) uprawnienie do zakazania wszelkiej działalności w zakresie obsługi kredytów;
 - d) uprawnienie do przeprowadzania kontroli na miejscu i kontroli poza siedzibą podmiotu kontrolowanego;
 - e) uprawnienie do nałożenia kar administracyjnych i zastosowania środków naprawczych zgodnie z przepisami krajowymi transponującymi art. 23;
 - f) uprawnienie do przeglądu umów powierzenia wykonania zawieranych między podmiotami obsługującymi kredyty a dostawcami usług obsługi kredytów zgodnie z art. 12 ust. 1;
 - g) uprawnienie do żądania od podmiotów obsługujących kredyty usunięcia członków ich zarządu lub organu wykonawczego, jeżeli nie spełniają oni wymogów określonych w art. 5 ust. 1 lit. b);
 - h) uprawnienie do żądania od podmiotów obsługujących kredyty zmiany lub aktualizacji ich wewnętrznych zasad zarządzania i wewnętrznych mechanizmów kontroli w celu skutecznego zapewnienia poszanowania praw kredytobiorców zgodnie z przepisami regulującymi daną umowę o kredyt;

- i) uprawnienie do żądania od podmiotów obsługujących kredyty zmiany lub aktualizacji przyjętych przez nie polityk w celu zapewnienia sprawiedliwego i należytego traktowania kredytobiorców oraz dokumentowania i rozpatrywania ich skarg;
- j) uprawnienie do żądania dalszych informacji dotyczących przeniesienia praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt.

2. Państwa członkowskie zapewniają właściwym organom państwa członkowskiego pochodzenia wyznaczonym zgodnie z art. 21 ust. 3 oraz państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, jeżeli jest ono inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie, wszystkie niezbędne uprawnienia do wykonywania ich funkcji i obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego dokonywały oceny wdrożenia przez podmiot obsługujący kredyty wymogów określonych w art. 5 ust. 1 lit. e)–h), wykorzystując do tego podejście oparte na ocenie ryzyka.

4. Państwa członkowskie określają zakres oceny, o której mowa w ust. 3, przy uwzględnieniu wielkości, charakteru, skali i złożoności działalności danego podmiotu obsługującego kredyty.

5. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego informują właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego lub państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, jeżeli jest ono inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie, o wynikach oceny, o której mowa w ust. 3, na wniosek jednego z tych właściwych organów lub gdy właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego uznają to za stosowne. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego zawsze przekazują szczegółowe informacje dotyczące wszelkich nałożonych kar administracyjnych lub zastosowanych środków naprawczych właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, jeżeli jest ono inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy dokonywaniu oceny, o której mowa w ust. 3, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego i przyjmującego państwa członkowskiego oraz państwa członkowskiego, w którym udzielono kredytu, jeżeli jest ono inne niż przyjmujące państwo członkowskie i macierzyste państwo członkowskie, wymieniały wszystkie informacje niezbędne do umożliwienia im wykonywania ich odpowiednich funkcji i obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego miały możliwość wymagać od podmiotu obsługującego kredyty, dostawcy usług obsługi kredytów lub nabywcy kredytu lub jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19, który nie spełnia wymogów określonych w przepisach krajowych transponujących niniejszą dyrektywę, podjęcia na wczesnym etapie wszelkich niezbędnych działań lub kroków w celu zastosowania się do tych przepisów.

Artykuł 23

Kary administracyjne i środki naprawcze

1. Bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do ustanawiania sankcji karnych, państwa członkowskie ustanawiają przepisy określające odpowiednie kary administracyjne i środki naprawcze mające zastosowanie co najmniej w następujących sytuacjach:

- a) podmiot obsługujący kredyty nie spełnia wymogu określonego w krajowych przepisach transponujących art. 11 lub zawiera umowę powierzenia wykonania z naruszeniem przepisów krajowych transponujących art. 12 lub dostawca usług obsługi kredytów, któremu powierzono wykonywanie działalności w zakresie obsługi kredytów, poważnie narusza mające zastosowanie przepisy prawne, w tym przepisy krajowe transponujące niniejszą dyrektywę;
- b) zasady zarządzania i mechanizmy kontroli wewnętrznej podmiotu obsługującego kredyty, jak określono w art. 5 ust. 1 lit. e), nie zapewniają poszanowania praw kredytobiorcy i zgodności z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych;
- c) polityka podmiotu obsługującego kredyty jest nieodpowiednia do zapewnienia właściwego sposobu traktowania kredytobiorców, jak określono w art. 5 ust. 1 lit. f);
- d) procedury wewnętrzne podmiotu obsługującego kredyty, jak określono w art. 5 ust. 1 lit. g), nie zapewniają dokumentowania i rozpatrywania skarg kredytobiorców zgodnie z obowiązkami określonymi w krajowych przepisach transponujących niniejszą dyrektywę;

- e) nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 19 nie przekazuje informacji przewidzianych w krajowych przepisach transponujących art. 18 i 20;
- f) nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 19 nie spełnia wymogu określonego w krajowych przepisach transponujących art. 17;
- g) nabywca kredytu nie spełnia wymogu określonego w krajowych przepisach transponujących art. 19;
- h) instytucja kredytowa nie przekazuje informacji określonych w krajowych przepisach transponujących art. 15;
- i) podmiot obsługujący kredyty zezwala, aby jedna lub większa liczba osób, które nie spełniają wymogów określonych w art. 5 ust. 1 lit. b), zostały lub pozostały członkami jego zarządu lub organu wykonawczego;
- j) podmiot obsługujący kredyty nie spełnia wymogów określonych w krajowych przepisach transponujących art. 24;
- k) nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, podmioty obsługujące kredyty lub którykolwiek z podmiotów wymienionych w art. 2 ust. 5 lit. a) ppkt (i) lub (iii) nie spełnia krajowych przepisów transponujących art. 10;
- l) podmiot obsługujący kredyty przyjmuje i przechowuje środki finansowe od kredytobiorców, jeżeli nie jest to dozwolone w państwie członkowskim zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. b);
- m) podmiot obsługujący kredyty nie spełnia wymogów określonych w krajowych przepisach transponujących art. 6 ust. 2.

2. Kary administracyjne i środki naprawcze, o których mowa w ust. 1, muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz obejmować co najmniej:

- a) cofnięcie zezwolenia na prowadzenie działalności jako podmiot obsługujący kredyty;
- b) wydanie decyzji nakładającej na podmiot obsługujący kredyty lub nabywcę kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19 obowiązek polegający na zaradzeniu naruszeniu oraz zaprzestaniu danego działania i zaniechaniu powtarzania tego działania;
- c) administracyjne kary finansowe.

3. Państwa członkowskie zapewniają skuteczne wdrożenie kar administracyjnych i środków naprawczych.

4. Państwa członkowskie zapewniają uwzględnianie przez właściwe organy – przy ustalaniu rodzaju kar administracyjnych lub środków naprawczych oraz kwot administracyjnych kar finansowych – istotnych okoliczności, w tym:

- a) wagi naruszenia i czasu jego trwania;
- b) stopnia odpowiedzialności odpowiedzialnego za naruszenie podmiotu obsługującego kredyty lub nabywcy kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19;
- c) sytuacji finansowej odpowiedzialnego za naruszenie podmiotu obsługującego kredyty lub nabywcy kredytu, w tym przez odniesienie do wysokości całkowitych obrotów osoby prawnej lub rocznego dochodu osoby fizycznej;
- d) znaczenia korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia przez odpowiedzialny za naruszenie podmiot obsługujący kredyty lub odpowiedzialnego za naruszenie nabywcę kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19, w zakresie w jakim te korzyści lub straty są możliwe do ustalenia;
- e) strat poniesionych przez osoby trzecie w wyniku naruszenia, w zakresie w jakim te straty są możliwe do ustalenia;
- f) stopnia współpracy z właściwymi organami podmiotu obsługującego kredyty lub nabywcy kredytu odpowiedzialnego za naruszenie;
- g) poprzednich naruszeń dokonanych przez odpowiedzialny za naruszenie podmiot obsługujący kredyty lub odpowiedzialnego za naruszenie nabywcę kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 19;
- h) wszelkich rzeczywistych lub potencjalnych skutków systemowych naruszenia.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy mogły stosować kary administracyjne i środki naprawcze określone w ust. 2 wobec członków zarządu lub organu wykonawczego oraz wobec innych osób fizycznych, które na mocy prawa krajowego ponoszą odpowiedzialność za naruszenie.
6. Państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem jakiejkolwiek decyzji nakładającej kary administracyjne lub środki naprawcze określone w ust. 2 niniejszego artykułu właściwe organy zapewniły danemu podmiotowi obsługującemu kredyty, nabywcy kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawicielowi wyznaczonemu zgodnie z art. 19 możliwość przedstawienia swojego stanowiska.
7. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda decyzja nakładająca kary administracyjne lub środki naprawcze określone w ust. 2 była właściwie uzasadniona i podlegała prawu do odwołania.
8. Państwa członkowskie mogą zadecydować o niewprowadzaniu przepisów dotyczących kar administracyjnych za naruszenia, które na mocy ich prawa krajowego podlegają sankcjom karnym. W takim przypadku państwa członkowskie informują Komisję o odpowiednich przepisach prawa karnego.

TYTUŁ V

ŚRODKI OCHRONNE I OBOWIĄZEK WSPÓŁPRACY

Artykuł 24

Skargi

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty obsługujące kredyty ustanawiały i utrzymywały skuteczne i przejrzyste procedury rozpatrywania skarg od kredytobiorców.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby rozpatrywanie przez podmioty obsługujące kredyty skarg od kredytobiorców było bezpłatne i aby podmioty obsługujące kredyty prowadziły dokumentację skarg i środków zastosowanych w celu ich uwzględnienia.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy ustanowiły i opublikowały procedurę rozpatrywania skarg od kredytobiorców dotyczących nabywców kredytów, podmiotów obsługujących kredyty i dostawców usług obsługi kredytów, oraz zapewniają procedurę zapewniającą rozpatrywanie skarg niezwłocznie po ich złożeniu.

Artykuł 25

Ochrona danych osobowych

Przetwarzanie danych osobowych na potrzeby niniejszej dyrektywy musi odbywać się zgodnie z rozporządzeniami (UE) 2016/679 i (UE) 2018/1725.

Artykuł 26

Współpraca między właściwymi organami

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy, o których mowa w art. 8, 13, 14, 15, 18, 20 i 22, współpracowały ze sobą zawsze, gdy jest to niezbędne w celu wykonywania ich funkcji i obowiązków lub wykonywania ich uprawnień ustanowionych na mocy przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę. Te właściwe organy koordynują również swoje działania w celu uniknięcia ewentualnego powielania się i nakładania przy stosowaniu uprawnień nadzorczych oraz kar administracyjnych i środków naprawczych w sprawach transgranicznych.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy udostępniały sobie nawzajem, na wniosek i bez zbędnej zwłoki, informacje wymagane do celu wykonywania ich funkcji i obowiązków wynikających z przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy otrzymujące informacje poufne w ramach wykonywania swoich funkcji i obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy wykorzystywały te informacje wyłącznie w toku wykonywania swoich funkcji i obowiązków wynikających z przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę. Wymiana informacji między właściwymi organami podlega obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej, o którym mowa w art. 76 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE ⁽²⁴⁾.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie osoby zatrudnione lub które były zatrudnione przez właściwe organy oraz biegli rewidenci lub eksperci działający w imieniu właściwych organów podlegali obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej.
5. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki administracyjne i organizacyjne, aby ułatwić współpracę przewidzianą w niniejszym artykule.
6. EUNB ułatwia wymianę informacji między właściwymi organami w państwach członkowskich oraz wspiera ich współpracę.

TYTUŁ VI

ZMIANY

Artykuł 27

Zmiany w dyrektywie 2008/48/WE

W dyrektywie 2008/48/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 11a

Informacje dotyczące zmiany warunków umowy o kredyt

Bez uszczerbku dla innych obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie państwa członkowskie zapewniają, aby przed zmianą warunków umowy o kredyt kredytodawca przekazał konsumentowi następujące informacje:

- a) przejrzysty opis proponowanych zmian oraz, w stosownych przypadkach, potrzeby uzyskania zgody konsumenta lub zmian wprowadzonych z mocy prawa;
- b) harmonogram wdrożenia zmian, o których mowa w lit. a);
- c) przysługujące konsumentowi środki zaskarżenia w odniesieniu do zmian, o których mowa w lit. a);
- d) okres dostępny na wniesienie takiej skargi;
- e) nazwę i adres właściwego organu, do którego konsument może złożyć skargę.”;

- 2) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 16a

Zaległości w spłacie i egzekucja

1. Państwa członkowskie wymagają od kredytodawców posiadania odpowiednich polityk i procedur, tak aby podejmowali oni starania w celu zastosowania, w stosownych przypadkach, rozsądnych środków restrukturyzacyjnych przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego. Takie środki restrukturyzacyjne uwzględniają, wśród innych elementów, sytuację konsumenta i mogą obejmować między innymi możliwość:

- a) całkowitego lub częściowego refinansowania umowy o kredyt;

⁽²⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

b) zmiany obowiązujących warunków umowy o kredyt, która może obejmować między innymi:

- (i) przedłużenie okresu obowiązywania umowy o kredyt;
- (ii) zmianę rodzaju umowy o kredyt;
- (iii) odroczenie spłaty wszystkich lub części rat na pewien okres;
- (iv) zmianę oprocentowania;
- (v) zaoferowanie wakacji kredytowych;
- (vi) częściowe spłaty;
- (vii) przewalutowanie;
- (viii) częściowe umorzenie i konsolidację zadłużenia.

2. Wykaz możliwych środków restrukturyzacyjnych określony w ust. 1 lit. b) pozostaje bez uszczerbku dla przepisów prawa krajowego i nie wymaga od państw członkowskich określenia wszystkich tych środków w ich prawie krajowym.

3. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby w sytuacji gdy dozwolone jest określanie i nakładanie na konsumenta przez kredytodawcę opłat wynikających z zaległości w spłacie, takie opłaty nie były większe, niż jest to konieczne do pokrycia kosztów kredytodawcy, jakie poniósł on w wyniku zaległości w spłacie.

4. Państwa członkowskie mogą zezwolić kredytodawcom na nakładanie na konsumenta dodatkowych opłat w przypadku zaległości w spłacie. W takim przypadku państwa członkowskie nakładają górny limit takich opłat.”;

3) art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W zakresie, w jakim niniejsza dyrektywa zawiera zharmonizowane przepisy, państwa członkowskie nie mogą utrzymywać w swoim prawie krajowym ani wprowadzać do niego przepisów odbiegających od przepisów określonych w niniejszej dyrektywie. Art. 16a ust. 3 i 4 nie uniemożliwiają państwom członkowskim utrzymania lub wprowadzenia bardziej rygorystycznych przepisów w celu ochrony konsumentów.”.

Artykuł 28

Zmiany w dyrektywie 2014/17/UE

W dyrektywie 2014/17/UE wprowadza się następujące zmiany:

1) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 27a

Informacje dotyczące zmiany warunków umowy o kredyt

Bez uszczerbku dla innych obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie państwa członkowskie zapewniają, aby przed zmianą warunków umowy o kredyt kredytodawca przekazał konsumentowi następujące informacje:

- a) przejrzysty opis proponowanych zmian oraz, w stosownych przypadkach, potrzeby uzyskania zgody konsumenta lub zmian wprowadzonych z mocy prawa;
- b) harmonogram wdrożenia zmian, o których mowa w lit. a);
- c) przysługujące konsumentowi środki zaskarżenia w odniesieniu do zmian, o których mowa w lit. a);
- d) okres dostępny na wniesienie takiej skargi;
- e) nazwę i adres właściwego organu, do którego konsument może złożyć skargę.”;

2) w art. 28 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie wymagają od kredytodawców posiadania odpowiednich polityk i procedur, tak aby podejmowali oni starania w celu zastosowania, w stosownych przypadkach, rozsądnych środków restrukturyzacyjnych przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego. Takie środki restrukturyzacyjne uwzględniają, wśród innych elementów, sytuację konsumenta i mogą obejmować między innymi:

a) całkowite lub częściowe refinansowanie umowy o kredyt;

b) zmianę obowiązujących warunków umowy o kredyt, która może obejmować między innymi:

(i) przedłużenie okresu obowiązywania umowy o kredyt;

(ii) zmianę rodzaju umowy o kredyt;

(iii) odroczenie spłaty wszystkich lub części rat na pewien okres;

(iv) zmianę oprocentowania;

(v) zaoferowanie wakacji kredytowych;

(vi) częściowe spłaty;

(vii) przewalutowanie;

(viii) częściowe umorzenie i konsolidację zadłużenia.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Wykaz możliwych środków restrukturyzacyjnych określony w ust. 1 lit. b) pozostaje bez uszczerbku dla przepisów prawa krajowego i nie wymaga od państw członkowskich określenia wszystkich tych środków w ich prawie krajowym.”;

3) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 28a

Przeniesienie praw kredytodawcy lub samej umowy o kredyt

1. W przypadku gdy prawa kredytodawcy wynikające z umowy o kredyt lub sama umowa zostają przeniesione na osobę trzecią, konsument ma prawo powoływać się wobec cesjonariusza na wszelkie środki obrony, jakie przysługiwały mu względem pierwotnego kredytodawcy, włącznie z potrąceniem wzajemnych roszczeń, jeżeli jest ono dozwolone w danym państwie członkowskim.

2. Konsumenta informuje się o przeniesieniu praw, o którym mowa w ust. 1, z wyjątkiem sytuacji, gdy pierwotny kredytodawca, w porozumieniu z cesjonariuszem, nadal zajmuje się obsługą kredytu wobec danego konsumenta.”.

TYTUŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 29

Komitet

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽²⁵⁾.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

*Artykuł 30***Ocena**

1. Do dnia 29 grudnia 2026 r. Komisja dokonuje oceny niniejszej dyrektywy oraz przedstawia sprawozdanie na temat głównych jej ustaleń Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu. Ocena obejmuje co najmniej:

- a) liczbę posiadających zezwolenie podmiotów obsługujących kredyty w Unii oraz liczbę podmiotów obsługujących kredyty, które świadczą swoje usługi w przyjmującym państwie członkowskim;
- b) liczbę praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanych umów o kredyt lub nieobsługiwanych umów o kredyt nabytych od instytucji kredytowych przez nabywców kredytów mających miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową lub, w przypadku gdy na mocy swojego prawa krajowego nie posiadają oni siedziby statutowej, swoje główne biuro w tym samym państwie członkowskim co instytucja kredytowa, lub w innym państwie członkowskim niż instytucja kredytowa, lub poza Unią;
- c) ocenę istniejącego ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu występującego w związku z działalnością prowadzoną przez podmioty obsługujące kredyty i nabywców kredytów;
- d) ocenę współpracy między właściwymi organami zgodnie z art. 26.

2. W przypadku gdy w ramach oceny stwierdzone zostaną znaczące problemy z funkcjonowaniem niniejszej dyrektywy, w sprawozdaniu tym zawiera się opis tego, w jaki sposób Komisja zamierza rozwiązać stwierdzone problemy, w tym kroki mające na celu ewentualną zmianę oraz ich harmonogram.

*Artykuł 31***Klauzula przeglądowa**

Bez uszczerbku dla prerogatyw ustawodawczych Parlamentu Europejskiego Rady, do dnia 29 grudnia 2023 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące:

- a) adekwatności ram regulacyjnych w odniesieniu do ewentualnego wprowadzenia górnych limitów opłat wynikających z niewykonania zobowiązania mających zastosowanie do umów o kredyt zawartych z:
 - (i) osobami fizycznymi do celów związanych z działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową tych osób fizycznych;
 - (ii) MŚP zgodnie z definicją w art. 2 załącznika do zalecenia 2003/361/WE;
 - (iii) jakimkolwiek kredytobiorcą, pod warunkiem że kredyt jest gwarantowany przez osobę fizyczną lub jest zabezpieczony aktywami lub nieruchomościami należącymi do tej osoby fizycznej;
- b) odnośnych aspektów, w tym potencjalnych środków restrukturyzacyjnych, umów o kredyt zawartych z:
 - (i) osobami fizycznymi do celów związanych z działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową tych osób fizycznych;
 - (ii) MŚP zgodnie z definicją w art. 2 załącznika do zalecenia 2003/361/WE;
 - (iii) jakimkolwiek kredytobiorcą, pod warunkiem że kredyt jest gwarantowany przez osobę fizyczną lub jest zabezpieczony aktywami lub nieruchomościami należącymi do tej osoby fizycznej;
- c) potrzeby i wykonalności opracowania wykonawczych lub regulacyjnych standardów technicznych lub innych odpowiednich działań w celu wprowadzenia wspólnych formatów sprawozdawczych dotyczących zawiadomień dla kredytobiorców zgodnie z art. 10 ust. 2 oraz środków restrukturyzacyjnych.

W stosownych przypadkach sprawozdaniu, o którym mowa w akapicie pierwszym, towarzyszy wniosek ustawodawczy.

*Artykuł 32***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, do dnia 29 grudnia 2023 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów.
2. Państwa członkowskie stosują przepisy, o których mowa w ust. 1, od dnia 30 grudnia 2023 r.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego podmioty, które prowadzą już zgodnie z prawem krajowym działalność w zakresie obsługi kredytów w dniu 30 grudnia 2023 r. mogą nadal prowadzić tę działalność w swoim macierzystym państwie członkowskim do dnia 29 czerwca 2024 r. lub do dnia uzyskania zezwolenia zgodnie z niniejszą dyrektywą, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej.

Państwa członkowskie, które posiadają już systemy równoważne z systemami ustanowionymi w niniejszej dyrektywie dotyczącymi działalności w zakresie obsługi kredytów lub bardziej od nich rygorystyczne, mogą zezwolić podmiotom prowadzącym już działalność w zakresie obsługi kredytów w ramach tych systemów w dniu 30 grudnia 2023 r. na automatyczne uznanie na mocy przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę za posiadające zezwolenie podmioty obsługujące kredyty.

3. Przepisy, o których mowa w ust. 1, przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.
4. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego w dziedzinie objętej zakresem niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 33***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 34***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 24 listopada 2021 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący
D.M. SASSOLI

W imieniu Rady
Przewodniczący
A. LOGAR
